

Verktyg som gör skillnad för EU:s inre marknad

Årsrapport 2025 enligt Kommerskollegiums instruktion

Sammanfattning

Årsrapporten visar att de olika inre marknadsfunktioner som Kommerskollegium ansvarar för kompletterar varandra och bidrar gemensamt till att säkerställa efterlevnaden av den inre marknadens regelverk och EU-rätten.

Anmälningssproceduren för tekniska föreskrifter ger Europeiska kommissionen, medlemsstaterna och andra berörda aktörer möjlighet att granska och reagera på planerade nationella regler innan de antas och träder i kraft. Kommissionen använder aktivt proceduren för att begära förtydliganden och motverka regler som riskerar att antingen överlappa med harmoniserad EU-lagstiftning eller fragmentera den inre marknaden. Samtidigt behöver kvaliteten på anmälningarna förbättras, särskilt när det gäller EU-rättsliga motiveringar och proportionalitetsbedömningar.

Även tjänstedirektivets anmälningssförfarande och servicefunktion är viktiga verktyg för transparens, bättre regelgivning och en enhetlig tillämpning av reglerna om fri rörlighet för tjänster. Efterlevnaden är dock bristfällig. Under 2025 gjordes endast 56 anmälningar inom EU och EES-länderna, varav sex från Sverige, men få skedde innan reglerna antogs eller trädde i kraft. Det förekom dessutom nästan inga anmälningar från regional och lokal nivå. Kommerskollegium bedömer därför att arbetet bör inriktas på att stärka efterlevnaden av anmälningsskyldigheten, inte minst på lokal- och regional nivå, öka kunskapen om tjänstedirektivet och fördjupa analysen av nationella regler som kan begränsa tjänsterörligheten.

Erfarenheterna från Solvit Sverige kompletterar bilden genom att påvisa att många hinder på den inre marknaden uppstår när EU-rätten ska tillämpas i praktiken, snarare än genom brister i själva regelverket. Återkommande problem i den praktiska tillämpningen av den fria rörligheten rör bland annat socialförsäkring, uppehållsrätt, viseringar, mervärdesskatt samt administrativa och digitala system. Solvit kan genom informellt myndighetssamarbete bidra till att lösa sådana problem innan de utvecklas till formella tvister. För att stärka Solvits funktion bör erfarenheter från enskilda ärenden i större utsträckning användas för att identifiera strukturella hinder. En rekommendation är att samverka med myndigheter och departement bör fördjupas och företagets kännedom om Solvit bör öka. Tillsammans ger anmälningssförfarandena och Solvit en mer heltäckande bild av både potentiella och faktiska hinder på den inre marknaden.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1 Inledning	4
2 2025 års arbete med anmälningsproceduren för tekniska regler.....	6
2.1 Antalet anmälningar av förslag till tekniska föreskrifter	6
2.2 Svenska anmälningar under 2025	8
2.3 Kommerskollegiums bevakning av utländska anmälningar	12
2.4 Tendenser inom anmälningsproceduren	15
3 2025 års arbete med tjänstedirektivet	18
3.1 Årets anmälningar	18
3.2 Anmälningar av utkast till bestämmelser	23
3.3 Kommerskollegiums arbete med bedömningar av föreskrifter	24
3.4 Övrigt om tjänstedirektivet.....	25
3.5 Övergripande iakttagelser och slutsatser	27
4 2025 års verksamhet inom Solvit Sverige.....	29
4.1 Verksamheten i siffror	29
4.2 Solvits arbete utöver ärendehantering	32
4.3 Analys av ärendens innehåll	32
4.4 Exempel på ärenden som illustrerar den fria rörligheten i praktiken	35
4.5 Övergripande iakttagelser och slutsatser	37
5 Funktionernas bidrag till en bättre fungerande inre marknad.....	39
5.1 Vikten av anmälningsproceduren för varor	39
5.2 Tjänstedirektivets funktioner	39
5.3 Solvit Sverige	41
6 Bilaga: Funktionsbeskrivningar	43
6.1 Anmälningsproceduren för nationella tekniska regler enligt direktiv (EU) 2015/1535.....	43
6.2 Anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet.....	45
6.3 Solvit Sverige	46
6.4 Informationssystemet för den inre marknaden (IMI)	47

Utredare: Waltraud Heinrich, Mark Persson Neves och Karla Wixe, Kommerskollegium
 Bidragit i arbetet har även kollegorna Anna Sabelström, Anna Graneli, Heidi Lund,
 Christian Finnerman, Moa Näsström, Malin Gisslén och Christofer Berg.

1 Inledning

En väl fungerande inre marknad bygger inte bara på gemensamma EU-regler, utan också på effektiva mekanismer som förebygger nya handelshinder, säkerställer att regelverket tillämpas korrekt och gör det möjligt för företag och privatpersoner att ta tillvara sina rättigheter. Kommerskollegium har en central roll i detta arbete genom att ansvara för flera funktioner som tillsammans bidrar till bättre efterlevnad, ökad transparens, och en mer välfungerande fri rörlighet inom EU.

Kommerskollegium ska varje år rapportera till regeringen om arbetet med tre av funktionerna och analysera hur tendenser inom respektive område kan påverka svenska handelsrelaterade intressen.¹ Denna rapport avser verksamheten under 2025. Rapporten omfattar även Kommerskollegiums arbete med informationssystemet för den inre marknaden (IMI), då systemet är en central förutsättning för två av funktionerna. Något särskilt återrapporteringskrav för IMI finns dock inte.

Samtliga funktioner som redovisas i denna årsrapport knyter även an till det övergripande arbete som sker inom ramen för Europeiska kommissionens nya strategi för den inre marknaden, den så kallade inre marknadsstrategin.² Inre marknadsstrategins syfte är att förenkla, fördjupa och förverkliga den inre marknaden för att fullt ut ta tillvara dess potential som motor för tillväxt, sysselsättning, innovation och investeringar i EU. Strategin fokuserar på att riva de tio största hindren på den inre marknaden ("*Terrible Ten*"), modernisera tjänstemarknaden, stärka små och medelstora företags möjligheter att expandera och verka gränsöverskridande, digitalisera förfaranden samt säkerställa bättre efterlevnad och genomförande av EU:s regelverk. Inre marknadsfunktionerna på Kommerskollegium har en viktig roll i detta arbete och bidrar till att understödja regeringen i det övergripande arbetet med att förverkliga den inre marknadsstrategin.

Genom anmälningsförfarandet³ kan tekniska föreskrifter för varor och informations-samhällets tjänster bedömas ur ett inre marknadsperspektiv innan de antas. Genom anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet⁴ granskar Kommerskollegium nya, eller ändrade, nationella regler för tjänsteverksamhet. Samtidigt hjälper det svenska Solvit-centret företag och privatpersoner att lösa konkreta problem som uppstår när myndigheter tillämpar EU:s regler om den fria rörligheten felaktigt eller när nationella regler inte är förenliga med EU-rätten. Informationssystemet för den inre marknaden⁵ används av myndigheter i hela EU för att kommunicera och utbyta nödvändig

¹ Vårt uppdrag att rapportera till regeringen framgår av 15 § förordningen (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium.

² Single market strategy, COM(2025) 500 final.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

⁵ Förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG, IMI förordningen.

information för en korrekt tillämpning av EU-rätten på ett säkert och konfidentiellt sätt.

Funktionerna utgör tillsammans viktiga verktyg för att förebygga, identifiera och undanröja handelshinder på EU:s inre marknad, vid sidan om andra funktioner som finns på Kommerskollegium⁶. De bidrar därmed till att stärka den fria rörligheten för varor, tjänster, personer och kapital samt till en mer enhetlig tillämpning av EU-rätten i medlemsstaterna.

⁶ Som till exempel Kommerskollegiums arbete med standardisering på EU:s inre marknad.

2 2025 års arbete med anmälningsproceduren för tekniska regler

Handeln med varor inom EU och Sverige – övergripande siffror

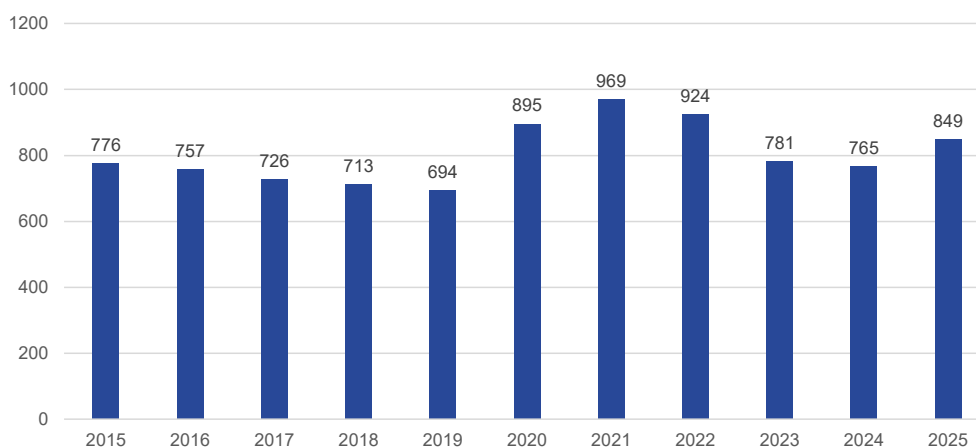
År 2025 stod Sveriges varuexport till länder på EU:s inre marknad för strax under två tredjedelar (cirka 64 procent) av Sveriges samlade varuexport. Den dominerande kategorin i Sveriges export till den inre marknaden är *Verkstadsprodukter*. Inom denna kategori är *Maskiner och apparater* samt *Transportmedel* de största varugrupperna. De näst största grupperna utgörs av *Produkter av kemiska och närstående industrier* samt *Råvaror och bränslen*, följt av *Livsmedel, drycker, tobak, med mera*.

Varuimporten från länder på den inre marknaden stod för strax över tre fjärdedelar (cirka 77 procent) av den samlade importen. Även Sveriges import från den inre marknaden domineras av *Verkstadsprodukter*, med *Maskiner och apparater* samt *Transportmedel* som största undergrupper. Detta följs av *Livsmedel, drycker, tobak med mera*, *Produkter av kemiska och närstående industrier* samt *Råvaror och bränslen*.

2.1 Antalet anmälningar av förslag till tekniska föreskrifter

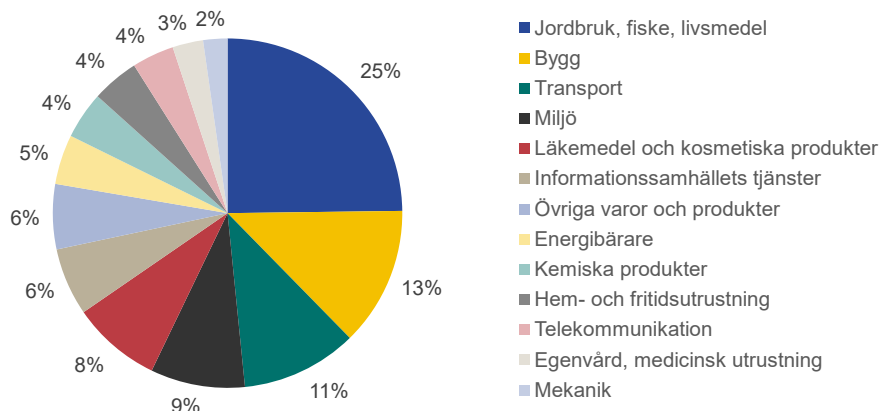
Under 2025 anmälde medlemsländerna 849 utkast till tekniska föreskrifter till Europeiska kommissionen enligt anmälningsdirektivet. Antalet anmälningar ökade under åren 2020–2022, vilket kan ha berott på anmälningar med koppling till covid-19-pandemin, men även på anmälningar med anledning av andra händelser, exempelvis energikrisen.

Figur 1. Totala antalet anmälningar 2015 till 2025

Fördelningen av anmälningar per kategori enligt anmälningsdirektivet under år 2025 redovisas i diagrammet nedan.⁷ Jordbruk, fiske och livsmedel stod för den största andelen anmälningar (25 procent), följt av byggsektorn (13 procent) och transportsektorn (11 procent).

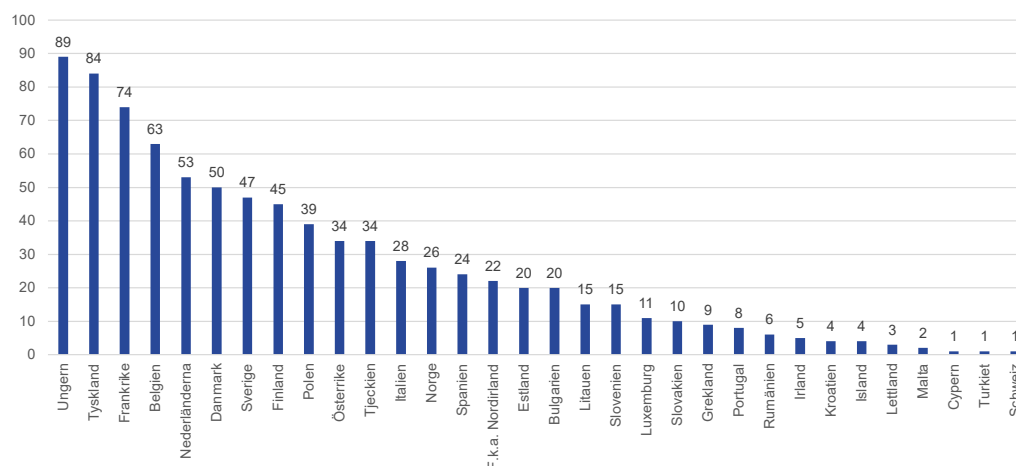
Figur 2. Anmälningar per kategori 2025

Under 2025 stod Ungern för flest anmälningar med totalt 89 anmälda förslag följt av Tyskland (84), Frankrike (74) och Belgien (63). Sveriges anmälningar (47) redovisas närmare i avsnitt 2.2.

Vissa medlemsländer anmäler relativt få utkast till tekniska föreskrifter. Skillnaderna i antalet anmälningar mellan medlemsländerna kan indikera att anmälningsproceduren inte tillämpas enhetligt och att fler tekniska föreskrifter borde anmälas. Skillnaderna kan dock även bero på hur den nationella lagstiftningen är utformad eller på hur medlemsländerna prioriterar resurser för arbetet med anmälningsförfarandet. Sverige är en aktiv aktör på området och verkar i olika forum för en enhetlig och ändamålsenlig tillämpning av anmälningsdirektivet.

Figur 3. Anmälningar per land 2025

⁷ Alla siffror är avrundade till hela procent.

2.1.1 Nordisk utblick

Samtliga nordiska länder omfattas av anmälningsförfarandet enligt anmälningsdirektivet, antingen genom medlemskap i EU (Sverige, Danmark och Finland) eller genom EES-samarbetet (Norge och Island). Av de totalt 849 anmälningar som inkom under 2025 stod de nordiska länderna för 172. Det motsvarar drygt 20 procent av samtliga anmälningar. De nordiska länderna har tillsammans drygt 28 miljoner invånare, vilket motsvarar omkring sex procent av den sammanlagda befolkningen i EU och EES-länderna på cirka 466 miljoner invånare.⁸ De nordiska länderna står således för en betydligt större andel av anmälningarna än vad deras andel av befolkningen motsvarar.

2.1.2 Brådiskande förfarande

Under 2025 begärdes brådiskande förfarande⁹ i 61 anmälningar. Statistiken för de senaste fem till tio åren visar en kraftig ökning av förfarandet under pandemiåren 2020 och 2021. Statistiken visar även att det brådiskande förfarandet har återopats i större utsträckning efter pandemin än under åren närmast före pandemin.¹⁰

Under 2025 godkände Europeiska kommissionen begäran om brådiskande förfarande i 52 anmälningar. I två fall avslog kommissionen begäran eftersom kriterierna för att tillämpa förfarandet inte ansågs vara uppfyllda. Som skäl angavs att vissa delar av den anmälda lagstiftningen redan hade trätt i kraft.¹¹ Övriga ärenden avslutades utan något formellt beslut, exempelvis till följd av att anmälan återkallades.

2.2 Svenska anmälningar under 2025

2.2.1 Antalet remisser och svenska anmälningar

Under 2025 granskade Kommerskollegium totalt 207 remisser, vilket är en ökning jämfört med 2024 (175 remisser). Av de granskade remisserna bedömdes 37 föreskriftsförslag omfattas av anmälningsskyldighet enligt anmälningsdirektivet.¹²

Under 2025 anmälde Sverige totalt 47 utkast till tekniska föreskrifter till Europeiska kommissionen. Det var färre än under 2024, då Sverige anmälde 69 utkast. Sverige begärde brådiskande förfarande i sex anmälningsärenden och samtliga rörde klassificering av vissa substanser som narkotika och reglering av hälsofarliga varor. Europeiska kommissionen godkände begäran om brådiskande förfarande i samtliga sex ärenden.¹³

Det är ännu för tidigt att bedöma om nedgången i antalet anmälningar är en begynnande trend. Antalet anmälningar kan av flera skäl variera från år till år. Exempelvis kan förändringar i reformtakten eller lagstiftningsaktiviteten på områden

⁸ Se befolkningsstatistik från Eurostat.

⁹ Se bilaga 7.1 för en beskrivning av det brådiskande förfarande.

¹⁰ Jämför Kommerskollegiums tidigare årsrapporter för anmälningsdirektivet.

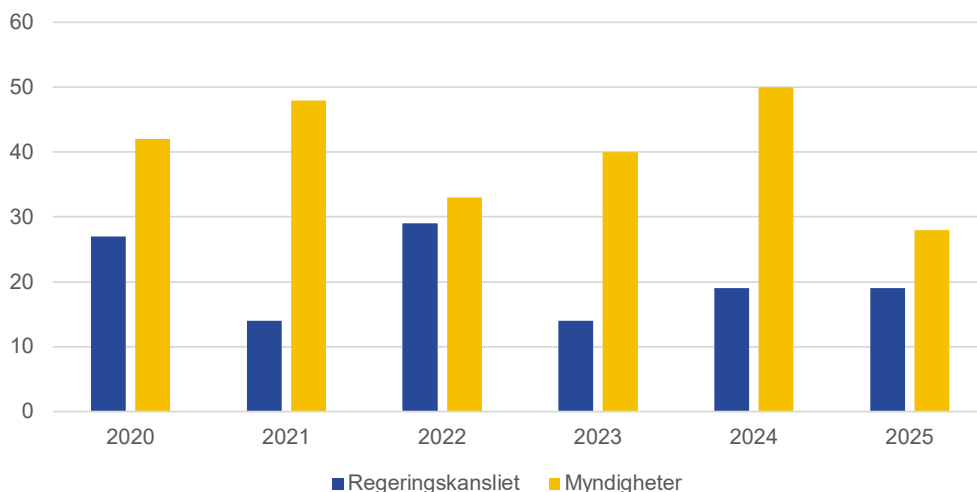
¹¹ Se anmälningsärende 2025/0637/SK samt 2025/0500/RO.

¹² Kommerskollegiums årsredovisning 2025, sida 13.

¹³ Se anmälningsärende 2025/0065/SE, 2025/0185/SE, 2025/186/SE, 2025/0286/SE, 2025/0287/SE, 2025/0701/SE.

där tekniska föreskrifter är vanligt förekommande påverka hur många anmälningar som görs under ett visst år. Kommerskollegium bevakar utvecklingen löpande i dialog med Regeringskansliet och berörda myndigheter.

Figur 4. Svenska anmälningar 2020–2025

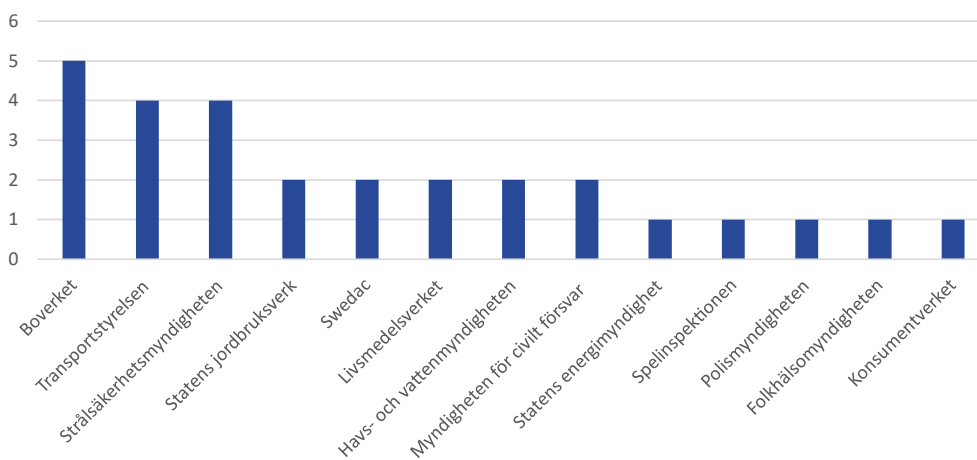

Av de 47 utkast som anmälades under 2025 kom 28 från myndigheter och 19 från olika departement inom Regeringskansliet.¹⁴ Nedan redogörs det för hur anmälningarna fördelade sig mellan myndigheter och departement.

2.2.2 Myndigheternas anmälningar av tekniska föreskrifter

Av de 28 anmälningar som kom från myndigheter stod Boverket för flest med fem anmälningar, följt av Transportstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten med fyra anmälningar vardera.

Figur 5. Anmälningar per myndighet under 2025

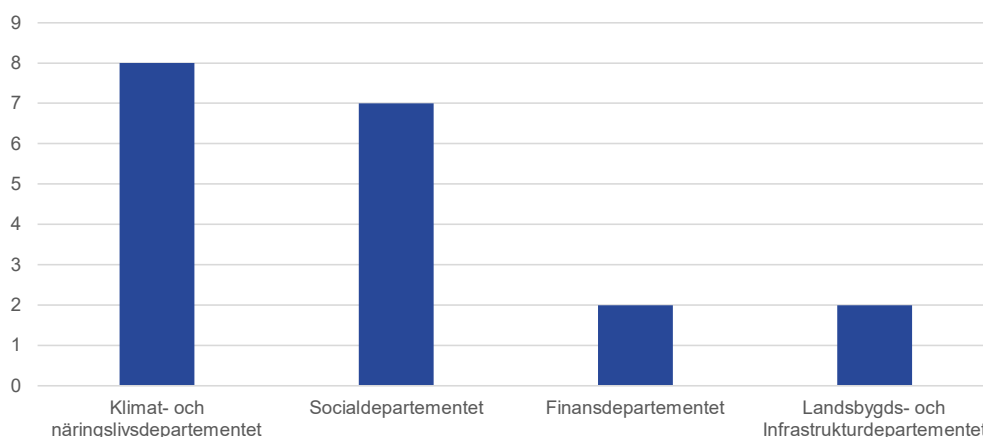

¹⁴ Bland anmälningarna från myndigheter är även en anmälan från Trafikkontoret i Stockholms stad inräknad.

2.2.3 Regeringskansliets anmälningar av tekniska föreskrifter

Av de 19 anmälningarna som kom från Regeringskansliet stod Klimat- och näringslivsdepartementet för flest, med åtta anmälningar. Därefter följde Socialdepartementet med sju anmälningar samt Finansdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet med två anmälningar vardera.

Figur 6. Anmälningar per departement under 2025

2.2.4 Reaktionen på svenska anmälningar 2025

Sverige anmälde 47 utkast till tekniska föreskrifter under 2025. De svenska anmälningarna resulterade i fyra formella reaktioner och två frågor om kompletterande information. Som jämförelse lämnades åtta reaktioner under 2024 och fem under 2023. Nedan redovisas ett urval av de reaktioner som lämnades på svenska förslag som anmälde under 2025:

Socialdepartementets förslag till lag om lustgas

Under 2025 anmälde Socialdepartementet ett förslag till lag om lustgas till Europeiska kommissionen. Förslaget innehöll bestämmelser om försäljning, införsel och marknadsföring av lustgas.¹⁵ Det innebar bland annat ett förbud mot att sälja lustgas samt ett förbud mot försäljning till personer under 18 år. Förslaget innehöll även en mängdbegränsning för hur mycket lustgas som fick lämnas ut vid ett och samma tillfälle till privatpersoner eller inom ramen för näringsverksamhet. Syftet med lagen var att motverka användningen av lustgas som berusningsmedel.

Flera av bestämmelserna i förslaget bedömdes kunna utgöra åtgärder med verkan motsvarande kvantitativa exportrestriktioner och därmed innebära hinder mot den fria rörligheten enligt artiklarna 34 och 56 i FEUF¹⁶. I anmälan framhöll Sverige att dessa begränsningar är motiverade av hänsyn till folkhälsan eftersom lustgas kan orsaka allvarliga hälsorisker och i vissa fall leda till dödsfall. Sverige framhöll även att användningen av lustgas hade ökat de senaste åren. De föreslagna åtgärderna ansågs därför motiverade av intresset att skydda människors hälsa eller liv, särskilt barn och

¹⁵ Se anmälningsärende 2025/108/SE.

¹⁶ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

ungas hälsa. Sverige framhöll vidare att reglerna inte gjorde någon åtskillnad mellan svenska och utländska aktörer eller mellan försäljning i fysiska butiker och på internet. Åtgärderna bedömdes därför inte vara diskriminerande, eftersom samma regler skulle gälla oavsett vem som bedrev verksamheten.

I sin kommentar till det anmälda förslaget framförde Europeiska kommissionen inga invändningar mot Sveriges motivering av åtgärderna. Kommissionen uppmanade i stället Sverige att dela sina erfarenheter och farhågor kring användningen av lustgas med övriga medlemsländer inom befintliga forum och nätverk. Enligt kommissionen skulle detta kunna bidra till en ökad förståelse för problemets omfattning inom EU och göra det möjligt att tillsammans med andra medlemsländer identifiera en lämplig gemensam lösning. Såväl vikten av att skydda människors hälsa som betydelsen av harmoniserade åtgärder på den inre marknaden framhölls. Lagförslaget trädde i kraft den 1 juli 2025.

Finansdepartementets förslag till lag om ändring i lagen om alkoholskatt

Finansdepartementet anmälde under 2025 ett förslag om reducerad alkoholskatt för öl producerad av oberoende småbryggerier.¹⁷ Förslaget innebar en nedsättning av skatten för ölproducenter vars årsproduktion uppgick till högst tre miljoner liter öl. Med årsproduktion avsågs produktionen under det föregående kalenderåret. De producenter som omfattades av nedsättningen delades in i fem kategorier utifrån årsproduktionen. Öl från producenter i kategorin med lägst produktion omfattades av en skattenedsättning på 50 procent. Nedsättningen minskade sedan därefter stegvis med 10 procentenheter för varje kategori.

För att omfattas av skattenedsättningen skulle det enbart gälla öl från producenter som var juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra ölproducenter, inte tillverkade öl på licens och använde lokaler som var fysiskt skilda från andra ölproducenter. Om två eller fler småbryggerier samarbetade räknades de som ett enda oberoende småbryggeri, så länge deras totala årsproduktion inte översteg tre miljoner liter.

Med anledning av anmälan lämnade Europeiska kommissionen synpunkter på det svenska förslaget utifrån EU:s likabehandlingsprincip för varor. Enligt kommissionen var det oklart om små ölproducenter i andra medlemsländer skulle omfattas av samma skattelättnader som svenska producenter. Om så inte var fallet skulle reglerna kunna strida mot likabehandlingsprincipen.

I sitt svar till Europeiska kommissionen förtydligade Sverige att lagstiftningen inte gjorde någon skillnad utifrån producentens ursprung. Reglerna innehöll inte någon särreglering för utländska bryggerier, utan samma villkor gällde för öl oavsett producentens etableringsland. Definitionen av "oberoende småbryggeri" omfattade såväl svenska som utländska producenter. Sverige framhöll därför att reglerna säkerställde en likabehandling av öl från svenska och utländska bryggerier.

¹⁷ Se anmälningsärendet 2025/0021/SE.

Kommissionen godtog Sveriges förklaring, de nya reglerna antogs därefter av riksdagen och trädde i kraft den 1 juli 2026.¹⁸

2.3 Kommerskollegiums bevakning av utländska anmälningar

Under 2025 fortsatte Kommerskollegium att bevaka de anmälningar som gjordes av andra medlemsstater inom ramen för anmälningsproceduren. Syftet med bevakningen var att identifiera och analysera förslag som kunde ge upphov till handelshinder eller vara av intresse för berörda myndigheter, företag och organisationer och vid behov remittera förslagen till dessa aktörer.

Utifrån de synpunkter som inkom från myndigheter, organisationer och företag samordnade Kommerskollegium svenska reaktioner på andra medlemsländernas anmälningar. Regeringskansliet fattade det slutliga beslutet om att en svensk reaktion skulle lämnas och gav därefter Kommerskollegium i uppdrag att skicka reaktionen till Europeiska kommissionen.

Sverige reagerade på fyra förslag som anmälades under 2025, jämfört med tio reaktioner under 2024. Reaktionerna bestod av såväl kommentarer som detaljerade utlåtanden och avsåg bland annat regler om nikotinpåsar och märkningskrav för livsmedel.

2.3.1 Reglering av nikotinpåsar i Spanien

Under 2025 anmälde Spanien ett lagförslag om reglering av nikotinhalten i nikotinpåsar.¹⁹ Förslaget innebar att nikotinpåsar som säljs på den spanska marknaden fick innehålla maximalt 0,99 mg per påse. Spanien motiverade begränsningen med hänvisning till intresset att skydda människors liv och hälsa genom det så kallade folkhälsoundantaget som är ett allmänintresse som skyddas genom artikel 36 FEUF²⁰.

På områden där lagstiftningen inte är harmoniserad på EU-nivå har medlemsstaterna ett utrymme att själva bestämma vilken skyddsnivå de vill upprätthålla för människors liv och hälsa, under förutsättning att de nationella åtgärderna är förenliga med EU-rätten. Sverige reagerade på förslaget genom att lämna ett detaljerat utlåtande. Sverige anförde att förslaget i praktiken innebar att samtliga berörda produkter på marknaden uteslöts.

Åtgärden kunde därmed likställas med ett förbud och utgöra en sådan åtgärd med motsvarande verkan som avses i artiklarna 34 och 35 FEUF²¹, vilka förbjuder kvantitativa import- och exportrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan mellan medlemsstaterna. Sverige framhöll vidare att det spanska förslaget riskerade att leda till flera negativa effekter för den fria rörligheten på EU:s inre marknad eftersom

¹⁸ Se Sveriges svar på i anmälningsärende 2025/0021/SE.

¹⁹ Se anmälningsärende 2025/0044/ES.

²⁰ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

²¹ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

det i praktiken kunde hindra all export av de berörda produkterna till Spanien och ha en avskräckande effekt på berörda företag.

Sverige anförde vidare att Spanien inte i tillräcklig utsträckning hade visat att åtgärden var förenlig med proportionalitetsprincipen genom att redogöra för varför andra mindre ingripande åtgärder inte skulle kunna vara tillräckliga och proportionerliga i förhållande till syftet. Kommissionen hade inga synpunkter på den föreslagna nikotingränsen. Den lämnade däremot en formell kommentar där den uppmanade den spanska regeringen att förtydliga vissa rättsliga definitioner och deras innebörd i förhållande till EU-rätten.²²

Vid tidpunkten för färdigställandet av denna årsrapport hade förslaget ännu inte antagits av den spanska regeringen.²³

2.3.2 Frankrikes förslag om totalförbud mot tobaksfria nikotinprodukter

Frankrike anmälde under 2025 ett utkast till bestämmelser som innebar ett totalförbud mot tobaksfria produkter som innehåller nikotin.²⁴ Frankrike anförde att förslaget syftade till att säkerställa en hög skyddsnivå för folkhälsan. Förbudet omfattade bland annat produktion, tillverkning, transport, import, export, innehav, erbjudande, överföring, förvärv, distribution och användning av nikotinhaltiga produkter för oralt bruk som var avsedda för den franska marknaden. Förbudets omfattning motiverades med behovet av att skydda befolkningen mot introduktionen och användningen av sådana produkter. Frankrike hänvisade till artikel 168 FEUF²⁵ som reglerar Europeiska unionens befogenheter på folkhälsoområdet och erinrade om att Europeiska unionen måste respektera medlemsstaternas ansvar för att besluta om sin hälso- och sjukvårdspolitik. Mot denna bakgrund ansåg Frankrike att förslaget var motiverat, nödvändigt och proportionerligt för att uppnå målet att skydda folkhälsan. Ett flertal medlemsländer lämnade detaljerade utlåtanden på förslaget och Europeiska kommissionen ställde kompletterande frågor gällande lagförslagets eventuella effekter på handeln med övriga medlemsländer.²⁶

Även Sverige reagerade på det franska förslaget i form av ett detaljerat utlåtande och framhöll att det franska förslaget utgjorde en förbjuden åtgärd i enlighet med artikel 34 och 35 FEUF²⁷, som förbjuder kvantitativa import- och exportrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan mellan medlemsländerna. Enligt Sverige riskerade förslaget att allvarligt skada den fria rörligheten på EU:s inre marknad eftersom det innebar ett förbud av all export och import av tobaksfria nikotinprodukter.

Sverige framhöll vidare att det följer av EU-domstolens rättspraxis att medlemsländerna, i avsaknad av harmonisering och vid osäkerhet om en produkts hälsorisker, har ett utrymme att själva bestämma vilken skyddsnivå de vill upprätthålla för människors liv och hälsa. Nationella åtgärder som begränsar den fria rörligheten

²² Se Europeiska kommissionens kommentar C(2025) 2628 till förslaget.

²³ Augusti 2026.

²⁴ Se anmälningsärende 2025/110/FR.

²⁵ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

²⁶ Se Europeiska kommissionens kommentar TRIS/(2025) 0938.

²⁷ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

måste dock vara förenliga med proportionalitetsprincipen. Inom ramen för en proportionalitetsbedömning måste det gå att bevisa att förslaget faktiskt uppnår ett legitimt skyddsintresse och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det. Sverige ansåg att Frankrike i anmälan inte hade redogjort för varför andra, mindre ingripande åtgärder, inte skulle kunna vara tillräckliga och proportionerliga i förhållande till det syfte regleringen ämnar uppnå. Sverige bedömde därför att det var tveksamt om ett totalförbud kunde motiveras utifrån den EU-rättsliga proportionalitetsprincipen.

Det franska förbudet trädde i kraft under våren 2026.

2.3.3 Spaniens förslag om märkningskrav i punktskrift för vissa konsumentprodukter

Spanien anmälde under 2025 ett förslag om krav på märkning i punktskrift (braille) och andra tillgänglighetsanpassade format för vissa konsumentprodukter.²⁸ Syftet med förslaget var att säkerställa universell tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, särskilt synskadade, genom att ge dem tillgång till tydlig och tillförlitlig information. Att säkerställa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är ett legitimt ändamål enligt EU-rätten. Sverige lämnade en kommentar på förslaget och framhöll att de föreslagna reglerna i praktiken kunde begränsa eller försvåra import av lagligen saluförda varor. Förslaget ställde upp nationella krav med konsekvensen att produkter som lagligen får säljas inom övriga medlemsstater inte kunde få tillträde till den spanska marknaden utan anpassning.

Vidare ifrågasatte Sverige om åtgärden var förenlig med proportionalitetsprincipen. Artikel 36 FEUF²⁹ och den rättspraxis som härleds ur denna artikel tillåter inskränkningar av den fria rörligheten om det finns legitima skäl såsom konsumentskydd, men endast om åtgärden är nödvändig och proportionerlig. Förslaget innebar att punktskrift skulle bli obligatorisk, utan att det hade visats varför mindre ingripande alternativ inte skulle vara tillräckliga för att tillhandahålla nödvändig information om produkterna till synskadade personer. Digitala lösningar, såsom QR-koder eller skärmläsarvänliga format, skulle exempelvis kunna innebära en lösning för konsumenter som inte kan läsa svartskrift. Sverige menade därför att även alternativa lösningar behövde beaktas vid proportionalitetsbedömningen.

Sverige framhöll också vikten att vidta åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång till information på lika villkor som andra. Sverige ansåg att tillgänglighetsmålen bättre kunde uppnås genom gemensamma och digitalt inriktade lösningar på EU-nivå, än genom nationella krav som skapar hinder på den inre marknaden. Efter att flera medlemsländer och Europeiska kommissionen hade lämnat kommentarer och detaljerade utlåtanden valde Spanien att dra tillbaka lagförslaget. Under 2026 anmälde Spanien ett nytt reviderat förslag genom TRIS³⁰-databasen.³¹

²⁸ Se anmälningsärende 2025/0311/ES.

²⁹ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

³⁰ Technical Regulation Information System, TRIS, är det system för anmälan och kommunikation som används av EU:s medlemsstater när ny lagstiftning som innehåller tekniska regler rapporteras in.

³¹ Se Spaniens svar TRIS/(2025) 3728 samt anmälan den nya anmälan 2026/295/ES.

2.4 Tendenser inom anmälningsproceduren

2.4.1 Tillfälliga exportrestriktioner av läkemedel

Kommerskollegium noterade under 2025 en fortsatt tendens till anmälningar av tillfälliga exportrestriktioner för läkemedel. Bland annat anmäldes förbud mot export av vissa läkemedel, exempelvis mot luftvägssjukdomar.³² I flera fall motiverades åtgärderna med behovet att motverka eller förebygga brist på läkemedel i den anmälade medlemsstaten i syfte att säkerställa skyddet för folkhälsan och tillgodose befolkningens behov av läkemedel. Den typen av exportrestriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan är förbjudna mellan medlemsstaterna om inte åtgärden motiveras av till exempel hälso-, miljö- eller säkerhetsskäl, och står i proportion till syftet.³³

Den generella bristsituationen på läkemedel inom EU beror på flera komplexa faktorer och har under de senaste åren varit ett område där det vidtagits flera åtgärder på unionsnivå. Inom EU finns det sedan 2023 en unionsförteckning över kritiska läkemedel.³⁴ Under 2025 presenterade Europeiska kommissionen även ett ramverk för att stärka försörjningstryggheten och tillgängligheten för kritiska läkemedel inom EU. Förslaget omfattar en ny förordning om kritiska läkemedel³⁵ som bland annat syftar till att främja läkemedelstillverkning i EU, uppmuntra till diversifierade leveranskedjor och utnyttja offentlig upphandling för att stärka EU:s försörjningsberedskap och motståndskraft.³⁶

Kommerskollegium bedömer att läkemedelsområdet är ett exempel på hur information från anmälningsproceduren och TRIS-databasen synliggör ett område där det finns ett behov av gemensamma åtgärder på EU-nivå.

2.4.2 Anmälningar på livsmedelsområdet

När det gäller kvalitetsbeteckningar har Kommerskollegium under de senaste åren noterat en tendens till ett ökat antal anmälda förslag om märkningsregler och kvalitetssystem för livsmedel. Denna utveckling fortsatte även under 2025. Exempelvis notifierade Italien ett förslag med bestämmelser om användningen av beteckningen mjölk och mjölkprodukter.³⁷ Förslaget innebar begränsningar av vilka produkter som fick marknadsföras som mjölk- och mjölkprodukter. Den som bland annat producerade, förpackade, innehade, sålde eller marknadsförde livsmedel under benämningar som innehöll felaktigheter, imiterade eller anspelade på beteckningen mjölk eller beteckningen mjölkprodukt kunde åläggas administrativa böter.

Syftet med förslaget var att motverka det ökande missbruket av beteckningar för mjölk och mjölkprodukter för produkter som framställs av växtbaserade ingredienser eller

³² Se exempelvis anmälan 2025/0205/BG.

³³ Art. 35 och 36 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

³⁴ Union list of critical medicines (EMA).

³⁵ COM(2025) 102 final.

³⁶ [Europeiska kommissionen föreslår en rättsakt om kritiska läkemedel för att förbättra tillgången till kritiska läkemedel i EU](#), Regeringskansliets faktabromemoria om förordningen om kritiska läkemedel.

³⁷ Se anmälningsärende 2025/0263/IT.

där mjölkningredienser helt eller delvis har ersatts med ingredienser av annat ursprung. Italien motiverade förslaget med att sådan användning av beteckningarna riskerade att vilseleda konsumenterna, skapa förvirring mellan olika kategorier av livsmedelsprodukter och snedvrider en väl fungerande marknad.

Europeiska kommissionen reagerade på förslaget genom att begära ett förtydligande från Italien om exakt vilka livsmedelsprodukter som skulle komma att omfattas av lagförslaget. Efter viss revidering antogs förslaget och de nya reglerna trädde i kraft i maj 2026.

2.4.3 Regleringar på det digitala området

Under 2025 uppmärksammade Kommerskollegium flera förslag inom det digitala området. Ett exempel var ett spanskt förslag med krav på att webbplatser, kanaler eller plattformar som bedriver marknadsförings- eller reklamverksamhet för olika typer av turistverksamhet skulle registrera sig i det andalusiska turistregistret. Underlåtenheten att uppfylla skyldigheten kunde medföra böter på mellan 10 000 och 100 000 euro samt ytterligare påföljder i form av avstängning från att tillhandahålla turisttjänster, eller tillfällig stängning av verksamheten.³⁸

Danmark anmälde ett förslag om skydd mot realistiskt digitalt genererade imitationer av utövande konstnärers framträdanden och personliga fysiska egenskaper. Förslaget syftade bland annat till att stärka skyddet mot så kallade *deepfakes*.³⁹ Vid tidpunkten för färdigställandet av denna årsrapport hade förslaget ännu inte trätt i kraft i Danmark.⁴⁰

2.4.4 Anmälningar om snusliknande produkter

Under 2025 noterades ett flertal anmälningar om snusliknande produkter. Med snusliknande produkter avses tobaksfria produkter med eller utan nikotin som används på liknande sätt som snus, exempelvis vitt snus och nikotinpåsar.⁴¹

Som nämndes i avsnitt 2.3.1 och 2.3.2 valde Sverige att reagera på Spaniens och Frankrikes förslag på reglering av nikotinprodukter. Det kan noteras att vitt snus omfattas ännu inte av harmoniserade regler på EU-nivå. Tobaksdirektivet⁴² föreslås dock ersättas med ett nytt direktiv, en omarbetning av det tidigare direktivet. Direktivets tillämpningsområde föreslås utvidgas till att omfatta så kallade tobaksrelaterade produkter, däribland nikotinpåsar och andra former av nikotinprodukter.⁴³ För närvarande, i avsaknad av harmoniserade regler, visar TRIS-databasen att flera medlemsländer överväger att införa nationella regler på området, exempelvis högsta tillåtna nikotinhalt, totalförbud men även mindre ingripande åtgärder som hälsovarningar och krav på informationstexter. Kommerskollegium

³⁸ Se anmälningsärende 2025/0633/ES.

³⁹ Se anmälningsärende 2025/0642/DK.

⁴⁰ Augusti 2026.

⁴¹ [Kontrollwiki: Snus, snusliknande produkter och tuggtobak](#).

⁴² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

⁴³ COM(2025) 580 final.

kommer fortsätta att bevaka utvecklingen, genom TRIS-databasen som genom att följa rättsutvecklingen på området.

2.4.5 Reaktioner på nordiska anmälningar

Av de 172 anmälningar som inkom från de nordiska länderna mottogs totalt 18 reaktioner fördelat på 16 kommentarer och två detaljerade utlåtanden. Finland mottog sju kommentarer och ett detaljerat utlåtande, Danmark mottog fem kommentarer och ett detaljerat utlåtande. Norge och Island mottog inte några reaktioner alls.⁴⁴ Uppdelat per sektor mottogs sju reaktioner inom livsmedel och drycker, fem reaktioner inom miljö, avfall och invasiva arter, tre inom hälsa, läkemedel och kemikalier, två inom transport och en reaktion inom den digitala sektorn för informationssamhällets tjänster.

⁴⁴ Se öppna [TRIS-databasen](#) för ytterligare information.

3 2025 års arbete med tjänstedirektivet

Handeln med tjänster inom EU och Sverige – övergripande siffror⁴⁵

Tjänstesektorn står för ungefär tre fjärdedelar av EU:s bruttonationalprodukt (BNP) och omkring två tredjedelar av sysselsättningen. Samtidigt är den gränsöverskridande handeln med tjänster fortfarande mindre utvecklad än varuhandeln. Tjänstedirektivet är ett av EU:s viktigaste verktyg för att underlätta etablering och tillfällig gränsöverskridande tjänsteutövning, även om direktivet inte omfattar alla tjänsteområden. Direktivet omfattar tjänster som motsvarar omkring 45 procent av EU:s BNP.

För Sveriges del gick omkring 53 procent av tjänsteexporten under 2025 till EU:s inre marknad, medan omkring 56 procent av tjänsteimporten kom från EU:s inre marknad.

Så kallade andra affärstjänster var under 2025 fortsatt det största tjänsteslaget i Sveriges handel med EU:s inre marknad, och stod för omkring 31 procent av såväl tjänsteexport som tjänsteimport. I kategorin ingår bland annat konsult-, forsknings- och utvecklingstjänster, juridiska tjänster, redovisnings- och bokföringstjänster, arkitekt- och ingenjörstjänster samt administrativa tjänster och marknadsföringstjänster. Andra betydande tjänsteslag var transporter med ca 15 procent av tjänsteexporten och 17 procent av importen och telekommunikations-, data- och informationstjänster (16 procent export, 19 procent import). Därefter kommer resor (konsumtion på resa i utlandet) med cirka tolv procent av tjänsteexporten- och importen.

3.1 Årets anmälningar

3.1.1 Antalet anmälningar 2025

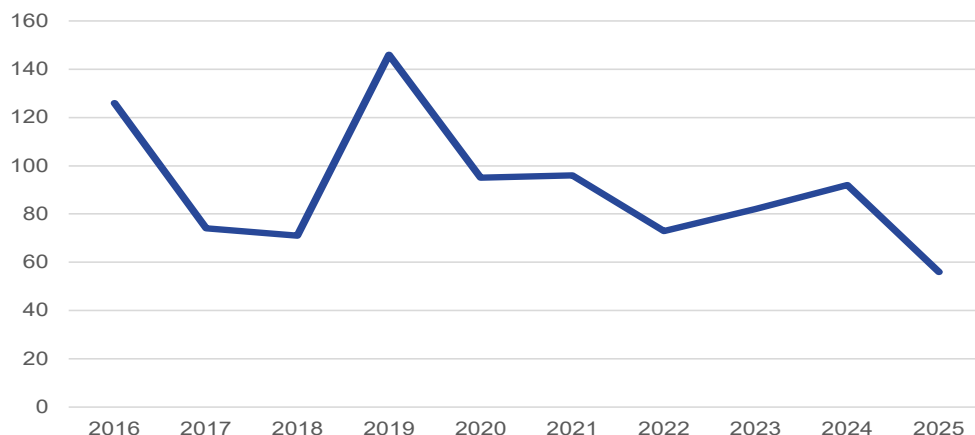
Anmälningsförfarandet är ett viktigt verktyg för att underlätta den fria rörligheten för tjänster genom att identifiera regler och krav som kan utgöra omotiverade handelshinder. Trots detta minskade antalet anmälningar enligt tjänstedirektivet under 2025⁴⁶ inom EU och EES jämfört med föregående år. Europeiska kommissionens statistik visar att medlemsstaterna totalt anmälde 56 föreskrifter 2025.⁴⁷ Det innebär en tydlig minskning jämfört med de två föregående åren då 89 regler och föreskrifter anmälades 2024 och 82 stycken anmälades 2023.⁴⁸ Den uppåtgående trend som kunde noteras under 2022–2024 tycks därmed ha brutits, och årets antal är istället historiskt lågt och visar att anmälningskyldigheten efterlevs i otillräcklig utsträckning. Trots att Sverige endast gjorde sex anmälningar 2025 hör vi fortsatt till de medlemsstater som anmäler flest regler enligt tjänstedirektivet.

⁴⁵ Statistiska centralbyrån, utrikeshandel med tjänster, samt Kommerskollegiums egna beräkningar. Siffrorna avser EU:s inre marknad, det vill säga EU27+ Island, Liechtenstein, Norge.

⁴⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

⁴⁷ Enligt Kommerskollegiums interna statistik, som ligger till grund för myndighetens *Årsredovisning 2025*, uppgick antalet anmälningar till 57. Skillnaden beror på hur anmälningar som görs i slutet av december men registreras i IMI först efter årsskiftet hänförs till respektive år. Exempelvis finns en svensk anmälan registrerad som en anmälan för 2025 i Europeiska kommissionens statistik, medan den i Kommerskollegiums statistik har hänförts till 2024.

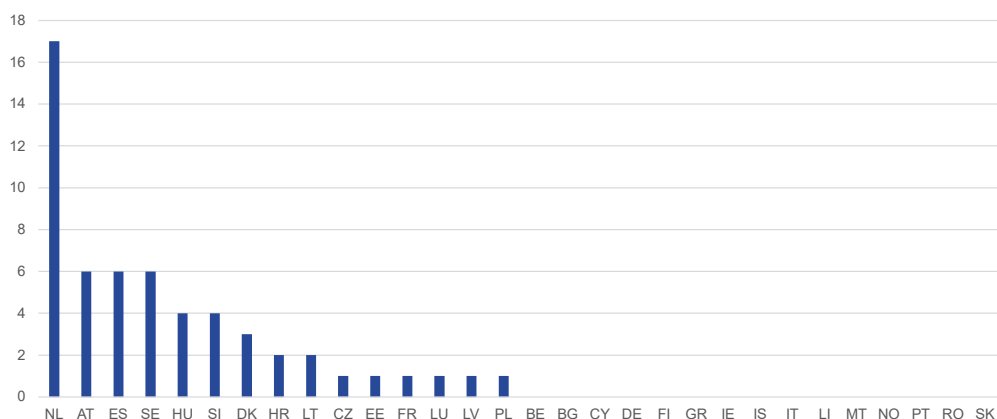
⁴⁸ Kommerskollegium dnr. 2026/00183-14, Europeiska kommissionens presentation *Agenda item 3 Notifications - Report 2025*.

Figur 7. Antal anmälningar per år

Nederländerna anmälde flest regler under 2025 (17 anmälningar). Därefter kom Sverige, Spanien och Österrike med sex anmälningar var. Ungern och Slovakien (fyra var), Danmark (tre), Kroatien och Litauen (två var), Lettland, Frankrike, Polen, Tjeckien, Luxemburg, Estland gjorde varsin anmälan och övriga (15) medlemsstater gjorde inga anmälningar under 2025.⁴⁹

Tio av Nederländernas anmälningar härrör från en samlad reglering gällande etablering, i form av prisreglering, som delades upp i flera anmälningar på grund av sin omfattning.⁵⁰ Lettland, som föregående år låg i topp med sina anmälningar, registrerade endast ett förfarande 2025.⁵¹

Jämfört med år 2024 var antalet svenska anmälningar betydligt lägre (sex anmälningar jämfört med 16 år 2024). 2024 var i sig ett undantag jämfört med tidigare år och 2025 års anmälningar ligger i linje med 2023 (sex anmälningar år 2023). Liksom tidigare år gjordes alla Sveriges anmälningar under 2025 på nationell nivå.

Figur 8. Antal anmälningar per medlemsstat 2025 (EU27 + Norge, Island, Liechtenstein)

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Se IMI nummer 758594 med flera.

⁵¹ Se sida 9 i Kommerskollegiums *Årsrapport anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet under 2024*.

3.1.2 Nordisk utblick

Vid en jämförelse med de övriga nordiska länderna kan det konstateras att samtliga nordiska länder (Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige), har en reglerad anmälningsprocedur, antingen genom EU eller genom EES-samarbetet. Under 2025 var det enbart Sverige och Danmark av de nordiska länderna som gjorde anmälningar enligt tjänstedirektivet: Sverige gjorde sex anmälningar och Danmark tre. Överlag kan det noteras att under de senaste åren har antalet anmälningar från övriga nordiska länder varit lågt.⁵²

3.1.3 Anmälningarnas innehåll

Anmälningarna under 2025 omfattar, liksom tidigare år, regler inom ett brett spektrum av tjänsteverksamheter. Många anmälningar avser olika former av tillstånds-, auktorisations- eller registreringskrav för att få etablera sig eller tillhandahålla tjänster. Det gäller bland annat regler för hantverksyrken, cybersäkerhetstjänster, patent- och varumärkesombud, skönhetsbehandlingar, utsläppsmätningar och finansiella tjänster.

Trenden med anmälningar som rör korttidsuthyrning av bostäder fortsätter även detta år, där bland annat Spanien i ett flertal fall infört eller föreslagit begränsningar för turistboenden genom exempelvis tillståndskrav, kvantitativa begränsningar eller planbestämmelser. Syftet med bestämmelserna är bland annat att värna tillgången till permanenta bostäder, skydda stadsmiljön och hantera effekterna av turism.

Under året anmälde det även regler om elektroniska kassaregister, nationella betalningssystem, miljözoner och utsläppskontroll. Nederländerna anmälde bland annat en skärpt reglering som syftade till att minska tobakskonsumtionen.⁵³ Regleringen – som motiverades av folkhälsoskäl – innebar att endast specialiserade butiker får sälja tobaksvaror och relaterade produkter.

Sammantaget visar anmälningarna att tjänstedirektivets anmälningsförfarande används inom ett brett spektrum av sektorer där nationella regler kan påverka etablering eller tillhandahållande av tjänster på den inre marknaden.

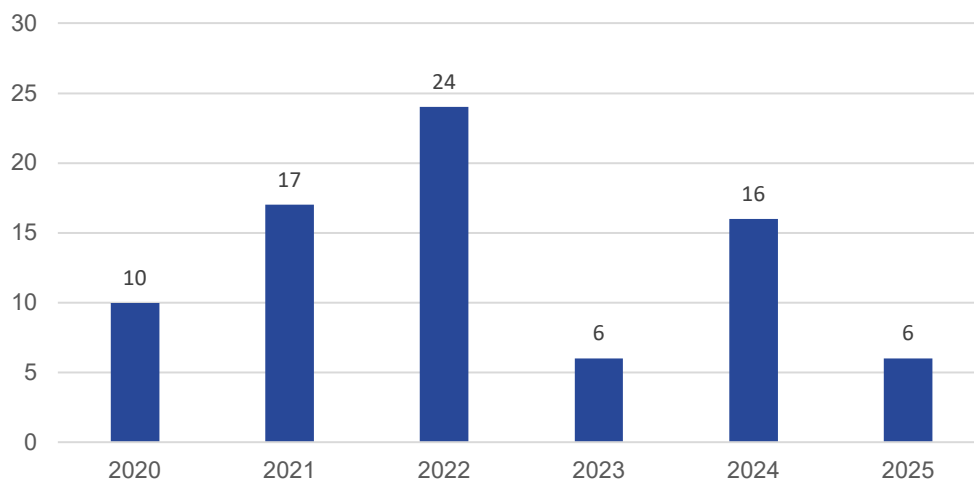
3.1.4 Sveriges anmälningar

Sverige gjorde sex anmälningar under 2025. Jämfört med år 2024 var det betydligt färre, men i nivå med antalet anmälningar under 2023.⁵⁴ Liksom tidigare år avsåg samtliga svenska anmälningar under 2025 regler på nationell nivå. Alla anmälningar gjordes innan de aktuella reglerna trädde i kraft, och ingen av de svenska anmälningarna trädde heller i kraft innan kommentarstiden i informationssystemet för den inre marknaden (IMI) hade löpt ut.

⁵² För öppna landspecifika data, jämför Europeiska kommissionens databas: [Notifications of requirements under the Services Directive - Internal Market Information System - European Commission](#).

⁵³ IMI nummer 801581: Vare sig Europeiska kommissionen eller medlemsstaterna kommenterade på anmälningen.

⁵⁴ Under år 2020–2022 gjordes ett stort antal anmälningar kopplade till åtgärder relaterade till Covid-19-pandemin.

Figur 9. Antal svenska anmälningar enligt tjänstedirektivet, 2020–2025

En genomgång av Sveriges anmälningar visar följande.⁵⁵

Socialdepartementet anmälde ett förslag till lag om lustgas. Förslaget innebar bland annat begränsningar av hur mycket lustgas som får säljas till privatpersoner, en åldersgräns på 18 år och krav på att detaljhandel med lustgas skulle anmälas till Folkhälsomyndigheten.⁵⁶

Strålsäkerhetsmyndigheten anmälde dels ändringar i myndighetens föreskrifter om anmälningspliktiga verksamheter med joniserande strålning, där vissa krav lättades medan andra krav behölls av strålskyddsskäl⁵⁷, dels föreskrifter om estetiska behandlingar med icke-joniserande strålning.⁵⁸ Den senare anmälan innebar att verksamheter som utförde behandlingar med exempelvis laser, intensivt pulserat ljus (IPL), ultraljud, radiofrekvens och elektromagnetiska fält skulle omfattas av anmälningsplikt. Syftet var att stärka tillsynen och minska risken för skador.

Havs- och vattenmyndigheten anmälde föreskrifter om kontroll vid vägning av fiskeriprodukter. Reglerna innebar att den som utförde vägning av fiskeriprodukter i Sverige behövde tillstånd från myndigheten och syftade till att säkerställa korrekt vägning och efterlevnad av EU regler på området.⁵⁹

Swedac anmälde två föreskrifter om kontrollorgan. Den ena avsåg kontrollorgan som utförde föreskriven kontroll av värmeenergimätare i drift⁶⁰ och den andra kontrollorgan som utför kontroll av vattenmätare i drift.⁶¹ I båda fallen ställdes krav på ackreditering enligt EU-förordning 765/2008, i syfte att säkerställa korrekt mätning, rättvis debitering och kompetenta samt opartiska kontrollorgan.

⁵⁵ Informationen om innehållet i respektive anmälan i IMI är hämtad ur ”Förteckning över TD-anmälningar i IMI 2024-2025”, Kommerskollegium dnr. 2011/e0037, dokumentnr. 16-209.

⁵⁶ IMI nummer 739643.

⁵⁷ IMI nummer 748520.

⁵⁸ IMI nummer 861941.

⁵⁹ IMI nummer 840436.

⁶⁰ IMI nummer 861110.

⁶¹ IMI nummer 861120.

Ingen av de svenska anmälningarna under 2025 föranledde några kommentarer från vare sig Europeiska kommissionen eller andra medlemsländer.

3.1.5 Kommentarer på anmälningarna

Europeiska kommissionen lämnade kommentarer på sju av de 56 anmälningarna under 2025, vilket innebär att cirka 13 procent av samtliga anmälningar kommenterades. Andelen kommentarer låg nära nivåerna från de senaste åren. Inga kommentarer lämnades av andra medlemsstater under året. Fyra av de berörda medlemsstaterna svarade på kommissionens kommentarer.

Tre av kommentarerna avsåg lokala spanska regler om korttidsuthyrning av bostäder (Kanarieöarna, Balearerna och Toledo)⁶², där kommissionen efterfrågade närmare motiveringar till reglernas lämplighet och proportionalitet mot bakgrund av tjänstedirektivet och EU-domstolens praxis (bland annat Cali Apartments-domen⁶³). Europeiska kommissionen ifrågasatte bland annat om de föreslagna begränsningarna var nödvändiga och efterfrågade ytterligare underlag om reglernas effekter på bostadsmarknaden. Även en slovensk anmälan om nationella begränsningar av korttidsuthyrning, kommenterades där Europeiska kommissionen efterfrågade ytterligare underlag för att styrka reglernas proportionalitet.⁶⁴

Därutöver kommenterade kommissionen bland annat en ungersk anmälan om elektroniska kassaregister, där man ifrågasatte kravet på etablering i Ungern för vissa tillverkare.⁶⁵

De anmälningar som gav upphov till kommentarer visar att kommissionen fokuserar på proportionalitet, behovet av territoriella begränsningar och motiveringen för olika typer av tillstånds- och etableringskrav.

3.1.6 Lokal och regional nivå

Sverige gjorde sex anmälningar under 2025, avseende regler på nationell nivå. Detta ligger i linje med tidigare år. I syfte att klargöra att även föreskrifter på kommunal nivå omfattas av anmälningsskyldigheten enligt direktivet förtydligades den svenska tjänstelagen avseende detta redan år 2014.⁶⁶ Trots det har antalet anmälningar från kommunal nivå inte ökat nämnvärt, utan förblir lågt. Avsaknaden av anmälningar av kommunala eller regionala regler tyder på att det svenska systemet inte fungerar tillfredsställande när det gäller att fånga upp lokala regleringar som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt tjänstedirektivet.

Ett liknande mönster kan ses i övriga delar av Europa. Under ett normalt år avser en stor majoritet av anmälningarna regler på nationell nivå, såsom lagar och förordningar,

⁶² IMI nummer 736057, 740768, 781365.

⁶³ Europeiska Unionens domstol, förenade målen C-724/18 och C-727/18.

⁶⁴ IMI nummer 846629.

⁶⁵ IMI nummer 786705.

⁶⁶ Genom lagen (2013:879) om ändring i lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden infördes en ny 15a § under rubriken *Anmälan av kommunala föreskrifter*.

medan relativt få avser regler på lokal eller regional nivå, exempelvis kommunala föreskrifter.

Åren 2023 och 2024 utgjorde undantag då Lettland utmärkte sig med ett stort antal anmälningar från lokal nivå. År 2023 anmälades 31 lokala regleringar av Lettland, och år 2024 anmälades 14.⁶⁷ Värt att notera är att Lettland endast anmält en reglering under 2025, och det på lokal nivå.

De flesta krav som anmälades under 2025 berörde etablering. Totalt 86 procent av kraven var antingen särskilt riktade mot permanent etablering (55 procent) eller gällde både etablerade och tillfälliga tjänsteleverantörer (31 procent). Endast 14 procent av kraven avsåg enbart tillfälligt gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster.⁶⁸

3.2 Anmälningar av utkast till bestämmelser

I anmälningsdirektivet (EU) 2015/1535⁶⁹ finns tvingande bestämmelser om när en teknisk föreskrift får antas, och vilka konsekvenser det får om anmälningsskyldigheten inte följs. Om en teknisk föreskrift inte har anmälts i enlighet med direktivet får den inte tillämpas gentemot enskilda. När ett förslag till föreskrift anmäls inleds dessutom en frysningsperiod på tre månader, under vilken medlemsstaten inte får anta föreskriften.

Till skillnad från anmälningsdirektivet, innehåller inte tjänstedirektivet något motsvarande krav på att en anmälan ska ske av en bestämmelse redan på utkaststadiet, alltså innan den antas eller träder i kraft (så kallade *ex ante-anmälningar*). Det finns heller inga motsvarande rättsverkningar vid utebliven anmälan som i förfarandet enligt anmälningsdirektivet. Enligt tjänstedirektivets regler kan en anmälan alltså även göras efter det att en bestämmelse redan har antagits och trätt i kraft.

Avsaknaden av ett krav på anmälan på utkaststadiet begränsar möjligheterna att identifiera och undanröja omotiverade eller oproportionerliga hinder innan de får effekt på den inre marknaden. Det kan i sin tur bidra till ökad regelbörda och fragmentering samt försämra förutsättningarna för gränsöverskridande handel med tjänster. Ett stärkt *ex ante*-förfarande för tjänsteregleringar skulle därför kunna bidra till att förebygga nya hinder och förbättra den fria rörligheten för tjänster på den inre marknaden.

Sedan Europeiska kommissionen presenterade sin nya strategi för den inre marknaden under 2025⁷⁰, har ett ökat fokus lagts på att öka tjänstehandeln. Ett sedan länge

⁶⁷ Se sida 9 i Kommerskollegiums *Årsrapport anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet under 2024*.

⁶⁸ Kommerskollegium dnr. 2026/00183-14, Europeiska kommissionens presentation *Agenda item 3 Notifications - Report 2025*.

⁶⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

⁷⁰ Single market strategy, COM(2025) 500 final.

uppmärksammat problem är just att många anmälningar enligt tjänstedirektivet görs först efter det att de berörda reglerna har trätt i kraft.

Av medlemsstaternas sammanlagt 56 anmälningar under år 2025 gjordes endast 18 innan de berörda reglerna trädde i kraft (*ex ante*). Till dessa hörde samtliga sex svenska anmälningar. Resterande 38 anmälningar gjordes efter det att reglerna hade trätt i kraft.⁷¹

När Europeiska kommissionen och medlemsstaterna inte ges möjlighet att granska och reagera på potentiellt handelshindrande regler redan på förslagsstadiet, minskar möjligheterna att förebygga nya hinder på den inre marknaden. Detta är som framgått ovan en stor skillnad jämfört med anmälningsproceduren enligt direktiv (EU) 2015/1535, där förslag till tekniska föreskrifter ska anmälas innan de antas.⁷² Brister i den förebyggande granskningen riskerar därmed att bidra till ökade kostnader och en mindre effektivt fungerande inre marknad. Om handelshinder och rättslig osäkerhet blir tillräckligt omfattande kan det dessutom leda till att företag avstår från att erbjuda tjänster över gränserna inom EU.

Inför 2026 har Europeiska kommissionen uttryckt en ökad ambition att medlemsstaterna på frivillig basis ska anmäla krav och andra regler på utkaststadiet, innan de träder ikraft. Kommerskollegium välkomnar denna inriktning. Det blir viktigt att följa utvecklingen för att bedöma om initiativet leder till en ökad andel *ex ante*-anmälningar.

3.3 Kommerskollegiums arbete med bedömningar av föreskrifter

Varje år bedömer Kommerskollegium ett stort antal förslag till föreskrifter, allmänna råd och andra krav som inkommer till myndigheten bland annat inom ramen för anmälningsförfarandet enligt direktivet (EU) 2015/1535 och TBT-avtalet⁷³. I samband med dessa bedömningar prövar Kommerskollegium även om förslagen omfattas av anmälningsskyldigheten enligt tjänstedirektivet 2006/123/EG. Under 2025 bedömde Kommerskollegium 101 förslag till föreskrifter utifrån tjänstedirektivet:

- Nio förslag bedömdes vara anmälningspliktiga enligt artikel 39.5,
- Ett förslag bedömdes vara delvis anmälningspliktigt,
- 78 förslag bedömdes inte vara anmälningspliktiga, och i
- 13 förslag bedömdes det finnas en möjlig anmälningsplikt enligt artikel 39.5.⁷⁴

⁷¹ Kommerskollegium dnr. 2026/00183-14, Europeiska kommissionens presentation *Agenda item 3 Notifications - Report 2025*.

⁷² Se avsnitt 3.2 ovan.

⁷³ Agreement on Technical Barriers to Trade.

⁷⁴ Enligt Kommerskollegium dnr. 2011/e0037, Handläggning av anmälningar enligt tjänstedirektivet, dokument 16-271, Ärendeförteckning 2025.

3.4 Övrigt om tjänstedirektivet

3.4.1 Europeiska kommissionens inre marknadsstrategi - särskilt om tjänster

Bland de ”*Terrible Ten*” som Europeiska kommissionen identifierat i inre marknadsstrategin återfinns ett flertal som har bäring på tjänstehandeln. Som ett viktigt förebyggande verktyg lyfter kommissionen bland annat fram anmälningsförfarandet enligt tjänstedirektivet.⁷⁵

I Kommerskollegiums yttrande⁷⁶ över kommissionens inre marknadsstrategi välkomnas ambitionen att undanröja kvarstående hinder för den fria rörligheten för tjänster inom EU. Särskilt positivt är att strategin uppmärksammar de problem som följer av att nationella regler för tjänster skiljer sig åt mellan medlemsstaterna och därmed försvårar gränsöverskridande tjänstehandel.⁷⁷ Kommissionen avser enligt strategin även att ta fram vägledning om företags rätt att tillfälligt tillhandahålla tjänster i andra medlemsstater enligt artikel 16 i tjänstedirektivet. I dag råder det en betydande osäkerhet om hur bestämmelsen och dess undantag ska tolkas och tillämpas. Detta kan bidra till skillnader i medlemsstaternas tillämpningar och till att omotiverade handelshinder uppstår.

I Kommerskollegiums yttrande över strategin framhålls samtidigt att ett välfungerande system för anmälan och granskning av nationella tjänsteregler är centralt för att förebygga nya hinder på den inre marknaden. Vår rekommendation är dock att reformarbetet tar sin utgångspunkt i de brister som redan har identifierats i de befintliga anmälningsförfarandena, såsom uteblivna anmälningar, otillräckliga proportionalitetsbedömningar, bristande respekt för frysningsperioder och svag dialog mellan medlemsstaterna och kommissionen. Mot den bakgrunden finns det behov bland annat av tydligare vägledning om anmälningsskyldigheten, förbättrade informationsinsatser samt ökad transparens kring anmälda tjänsteregler.

3.4.2 Myndighetssamarbete och elektroniska förfaranden genom kontaktpunkten för tjänster

Kommerskollegium ansvarar för att samordna berörda myndigheters funktioner inom den gemensamma kontaktpunkten enligt lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden. Kommerskollegium ansvarar även för att fullgöra de övriga uppgifter som följer av förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.⁷⁸

För att underlätta gränsöverskridande tjänsteverksamhet ska det i varje medlemsstat finnas en gemensam kontaktpunkt. Genom kontaktpunkten ska tjänsteleverantörer kunna få information om de krav som gäller för deras verksamhet och fullgöra nödvändiga förfaranden för att kunna utöva den. Kontaktpunkten ska göra det möjligt

⁷⁵ Single market strategy, COM(2025) 500 final, sida 27.

⁷⁶ Kommerskollegiums yttrande över remiss av Europeiska kommissionens Inre marknadsstrategi 2025: COM(2025) 500 slutlig, Kommerskollegium dnr. 2025/01208-2.

⁷⁷ *Terrible Ten*, hinder nummer 8.

⁷⁸ 3 § förordningen (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium.

för tjänsteleverantörer att genomföra tillståndsförfaranden enkelt, elektroniskt och på distans.

I Sverige ansvarar Kommerskollegium, Tillväxtverket och Konsumentverket för olika funktioner inom den gemensamma kontaktpunkten.⁷⁹ Kommerskollegium samordnar myndigheternas arbete och sammankallar bland annat till möten i styrgruppen, där även Universitets- och högskolerådet deltar. Under 2025 sammanträdde styrgruppen två gånger.⁸⁰

Tillväxtverket ansvarar för den digitala kontaktpunkten, som är en del av www.verksam.se. Genom funktionen "Lämna uppgifter och sök tillstånd" kan tjänsteleverantörer söka efter och ansöka om olika tillstånd, exempelvis serveringstillstånd för alkohol.

Kommerskollegium ansvarar för en servicefunktion som tillhandahåller allmän information om tjänstedirektivet. Genom funktionen kan tjänsteleverantörer och tjänstemottagare få upplysningar om hur krav som omfattas av tjänstedirektivet tolkas och tillämpas.

Under 2025 besvarade Kommerskollegium 28 frågor⁸¹, jämfört med 40 frågor 2024 och 53 frågor 2023.⁸² Utöver frågor med direkt koppling till tjänstedirektivet rörde frågorna den inre marknaden och fri rörlighet för tjänster i allmänhet, liksom andra områden som skatter, tullar, immaterialrätt och bolagsrätt. Frågorna kom i ungefär lika stor utsträckning från företag, privatpersoner och myndigheter eller departement inom Regeringskansliet.⁸³

I Kommerskollegiums regleringsbrev för 2026 har Regeringskansliet gett myndigheten i uppdrag att arbeta för en stärkt efterlevnad av tjänstedirektivet.⁸⁴ Uppdraget innebär att Kommerskollegium ska analysera Sveriges efterlevnad av direktivet och föreslå konkreta och genomförbara förbättringsåtgärder. I uppdraget ingår bland annat att ta fram en konkret plan för förbättringar inom myndighetens ansvarsområde, exempelvis när det gäller kontaktpunkten för tjänster, åtgärder för att öka Sveriges anmälningsgrad och andra kunskapshöjande insatser. Den del av analysen som rör kontaktpunkten för tjänster ska utföras i nära dialog med Tillväxtverket, Bolagsverket och Myndigheten för digital förvaltning (Digg).

Arbetet med regleringsbrevsuppdraget inleddes redan under hösten 2025 genom möten med Tillväxtverket. Arbetet fortsätter under 2026 och ska redovisas senast den 31 december 2026.

⁷⁹ 4 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

⁸⁰ Kommerskollegium dnr. 2025/00792 och 2025/01333 för arbetsgruppen kopplad till arbetet.

⁸¹ Frågor och svar inom ramen för tjänstedirektivets servicefunktion 2025, Kommerskollegium dnr. 2025/00010-1.

⁸² Kommerskollegiums *Årsrapport 2024 om anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet*.

⁸³ Åtta frågor kom från företag, sju från privatpersoner, fem från myndigheter, två från Regeringskansliets departement, medan resterande sex ärenden avsåg andra aktörer eller fall där avsändaren inte tydligt framgår av dokumentationen.

⁸⁴ [Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Kommerskollegium](#) .

3.4.3 Expertgruppen för tjänstedirektivet

Europeiska kommissionens expertgrupp för tjänstedirektivet är ett forum för dialog mellan kommissionen och medlemsstaterna för att diskutera frågor som rör tjänstedirektivets tillämpning. Fyra möten hölls under 2025, däribland expertgruppens hundra möte.⁸⁵

3.4.4 Stöd till kandidatländer

Som en del av Moldaviens EU-närmande och pågående anslutningsprocess bistår Kommerskollegium kandidatlandet i arbetet med att genomföra EU:s tjänstedirektiv. Under 2025 inleddes inom ramen för detta en omfattande rättslig screening av Moldaviens sektorslagstiftning i nära samarbete med landets berörda ministerier och myndigheter. Granskningen har omfattat hundratals rättsakter och identifierat betydande behov av lagändringar för att säkerställa full förenlighet med tjänstedirektivet. Arbetet har även bidragit till att stärka den administrativa kapaciteten och öka kunskapen om EU:s regelverk.

Som ett resultat av arbetet planerar Moldavien att under 2026 påbörja nödvändiga reformer. Det handlar bland annat om att ta fram och genomföra en nationell färdplan, genomföra lagändringar, stärka administrativa strukturer och utveckla digitala lösningar, däribland en kontaktpunkt för tjänster.

3.5 Övergripande iakttagelser och slutsatser

Under 2025 gjordes totalt 56 anmälningar enligt tjänstedirektivets anmälningsförfarande inom EU samt Norge, Island och Liechtenstein, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Sverige stod för sex av årets 56 anmälningar och hörde därmed, tillsammans med Nederländerna (17), Österrike (6) och Spanien (6), till de mest aktiva medlemsstaterna. Samtidigt kvarstår stora skillnader mellan medlemsstaterna och, liksom tidigare år, gjordes i stort sett inga anmälningar från regional och lokal nivå. Liksom tidigare år anmäldes endast ett fåtal regler innan de antogs eller trädde i kraft. Det begränsar möjligheten att använda anmälningsförfarandet för dess huvudsakliga förebyggande syfte: att identifiera och hantera potentiella hinder innan de får genomslag på den inre marknaden.

Anmälningarna omfattade ett brett spektrum av nationella regler, bland annat inom byggsektorn och korttidsuthyrning av bostäder samt olika former av tillstånds-, etablerings- och yrkeskrav. Kommissionens kommentarer aktualiserade återkommande tjänstedirektivets grundläggande krav på icke-diskriminering, nödvändighet och proportionalitet. Särskilt regler om korttidsuthyrning av bostäder föranledde frågor om behovet av territoriella begränsningar och motiveringen av olika tillstånds- och etableringskrav. Årets kommentarer illustrerar därmed att anmälningsförfarandet fyller en viktig funktion genom att ge kommissionen och medlemsstaterna möjlighet att identifiera och diskutera potentiella handelshinder innan nationella regler träder i kraft.

⁸⁵ Expert Group on the Services Directive (E01908).

Samtidigt visar årets resultat att anmälningsförfarandet fortfarande inte får fullt genomslag.⁸⁶ Det låga antalet anmälningar, få anmälningar på utkaststadiet och avsaknaden av anmälningar från regional och lokal nivå innebär att många nationella regler inte blir föremål för den granskning som förfarandet ska säkerställa. Det minskar transparensen och möjligheterna att identifiera och förebygga omotiverade handelshinder i ett tidigt skede.

Flera av de områden som aktualiserats genom årets anmälningar och kommissionens kommentarer återfinns samtidigt bland de områden där Europeiska kommissionen har aviserat nya initiativ för att stärka den inre marknaden, däribland bostadsmarknaden och marknaden för byggtjänster.⁸⁷ Det illustrerar väl att anmälningsförfarandet utöver sin funktion som förebyggande granskningsmekanism, även kan ge tidiga indikationer på vilka sektorer som står i fokus för den fortsatta utvecklingen av den inre marknaden. Ett väl fungerande anmälningssystem är därför en viktig förutsättning för ökad transparens, bättre reglering och en mer integrerad europeisk tjänstemarknad.

2025 års rapport visar att anmälningsförfarandet fortsatt är ett viktigt verktyg för att förebygga nya handelshinder, men att dess potential inte tas till vara fullt ut. En bättre efterlevnad av anmälningsskyldigheten – särskilt genom fler anmälningar på utkaststadiet och från regional och lokal nivå – skulle förbättra förutsättningarna för att identifiera problem innan nationella regler börjar påverka den gränsöverskridande tjänstehandeln. Kommerskollegiums fortsatta arbete med granskning, dialog och kunskapshöjande insatser bör ses mot denna bakgrund.

År 2026 fyller tjänstedirektivet 20 år. Resultaten av 2025 års analys understryker betydelsen av anmälningsförfarandet och visar på tendenser i att motverka de brister som finns inom förfarandet. Europeiska kommissionens inre marknadsstrategi, Europeiska revisionsrättens granskning och regeringens regleringsbrevsuppdrag till Kommerskollegium är några av de tendenser som pekar mot ett ökat fokus på efterlevnaden av tjänstedirektivet. Nästa årsrapport för 2026 kan ge en första indikation på om detta också har lett till en bättre fungerande anmälningsprocedur.

⁸⁶ Detta ligger också i linje med de slutsatser som dras i en rapport från Europeiska revisionsrätten: European Court of Auditors, special report 13/2026 “*Single market for services – Commission action to remove barriers to cross-border services still insufficient*”, Publications Office of the European Union, 2026, sidor 26–28.

⁸⁷ Exempelvis de aviserade förslagen *Affordable Housing Act* och *Construction Services Act*.

4 2025 års verksamhet inom Solvit Sverige

4.1 Verksamheten i siffror

4.1.1 Analys av ärendestatistik från 2025

Under 2025 hanterade Solvit Sverige totalt 262 ärenden.⁸⁸ I jämförelse ligger Solvit Sverige i den nedre halvan bland EU:s 27 Solvitcenter, sett till total ärendemängd.⁸⁹ Europeiska kommissionens resultattavla visar att det är en tydlig ökning jämfört med 2024 och 2023, då motsvarande antal var 170 respektive 190. En möjlig förklaring till ökningen är att fler frågeställare hittar till Solvit genom AI-baserade sökverktyg, som i allt större utsträckning används för att söka information och vägledning. Vid årets utgång hade 245 ärenden avslutats, medan 17 fortfarande var under handläggning.

Analys utifrån anmälare – personer och företag

Liksom tidigare år dominerades Solvit Sveriges verksamhet under 2025 av ärenden som rör den fria rörligheten för personer. Av de 262 ärenden som registrerades under året var 220 personärenden, vilket motsvarar omkring 84 procent av det totala antalet ärenden.

En närmare analys av ärendena visar tydligt vilka områden inom den inre marknaden som fortsatt ger upphov till flest praktiska problem för enskilda (och företag som vill anställa enskilda personer): Socialförsäkringsfrågor⁹⁰ utgjorde den största kategorin med 85 ärenden, följt av frågor om uppehållsrätt och uppehållskort⁹¹ (60 ärenden), viseringar⁹² (37 ärenden), och fri rörlighet för kapital (26 ärenden). Därutöver förekom frågor om erkännande av offentliga dokument, fri rörlighet för varor och ett mindre antal ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer, civilrätt, identitetshandlingar och körkort.

Företagsärenden utgjorde en betydligt mindre del av verksamheten, med 19 ärenden under 2025. Trots den ringa andelen har antalet företagsärenden till Solvit Sverige mer än fördubblats jämfört med året innan då sju ärenden registrerades. Ärenden rörde fri rörlighet för kapital, varor och tjänster.

Analys av ärendenas utfall – lösningar och avvísningar

Statistiken över ärendenas utfall visar att en stor del avvisas innan de kan prövas inom ramen för Solvit. Det beror bland annat på att ärenden faller utanför nätverkets

⁸⁸ Antalet enligt Kommerskollegiums diarieföringssystem: [Årsredovisning 2025](#).

⁸⁹ [SOLVIT | Single Market and Competitiveness Scoreboard](#).

⁹⁰ Som regleras av EU förordningarna om samordning av de sociala trygghetssystemen 2004/883/EG och 987/2009/EG.

⁹¹ Som regleras av rörlighetsdirektivet 2004/38/EG, specifikt för uppehållskort gäller att en familjemedlem från tredjeland till unionsmedborgare har rätt att få ett uppehållskort utfärdat inom 6 månader enligt rörlighetsdirektivet.

⁹² En familjemedlem från tredjeland till unionsmedborgare har rätt att ansöka om en visering enligt det så kallade påskyndade förfarande enligt rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) och viseringskodex (810/2009/EG).

mandat, exempelvis för att det saknas en gränsöverskridande dimension inom EU eller för att ärendet redan har överklagats till domstol.

Om de avvisade ärendena räknas bort framträder samtidigt en hög lösningsgrad bland de ärenden som Solvit har kunnat pröva. Detta gäller särskilt ärenden om uppehållsrätt och fri rörlighet för kapital. Även socialförsäkringsärenden hade en hög lösningsgrad, trots att dessa ofta präglas av komplexa gränsöverskridande regelverk och flera involverade myndigheter. Ärenden om viseringar för familjemedlemmar till unionsmedborgare från tredjeland hade däremot en lägre lösningsfrekvens.

Geografisk analys av inkomna ärenden – med särskilt utblick till Norden

Den geografiska fördelningen av ärendena visar att svenska medborgare under 2025 rapporterade flest problem i Portugal, följt av Norge, Spanien, Frankrike och Italien.⁹³ Bland de ärenden där andra EU- eller EES medborgare hade stött på problem i Sverige, var det framför allt medborgare från Danmark och Tyskland som vände sig till Solvit.⁹⁴ Den geografiska fördelningen kan bland annat påverkas av personrörlighetens omfattning mellan Sverige och de berörda länderna samt av återkommande problem inom vissa sakområden.

Solvit-nätverket bygger på ett etablerat och väl fungerande samarbete mellan de nationella Solvit-centren. Detta gäller även det nordiska samarbetet som under 2025 nådde rekordnivåer:⁹⁵

Nationellt Solvitcenter	Totalt antal ärenden	Antal nordiska ärenden	Andel nordiska ärenden i procent
Sverige	359	85	24
Danmark	222	59	27
Norge	167	31	19
Finland	112	21	19

Sverige är det nordiska land som de övriga nordiska länder hade flest ärenden med under 2025. För Sveriges del var utbytet störst med Danmark. Ärendena mellan Sverige och de övriga nordiska länderna rörde framför allt personrörlighet och socialförsäkring. Mellan de övriga nordiska länderna var antalet ärenden förhållandevis begränsat, vilket gör det svårt att identifiera någon tydlig övergripande trend. Även dessa ärenden rörde dock huvudsakligen problem kopplade till personrörlighet och socialförsäkring.

⁹³ Antal problem som rapporterades per land av svenska medborgare i respektive land under 2025: Portugal (22), Norge (15), Spanien (tolv), Frankrike (tolv) och Italien (elva). Att Portugal återigen framträder tydligt i statistiken förklaras i stor utsträckning av ett antal ärenden som rört den fria rörligheten för personer, särskilt frågor om visum och uppehållsrätt hos den portugisiska myndigheten AIMA.

⁹⁴ Antal problem rapporterade från landets medborgare till Sverige under 2025: Danmark (19), Tyskland (tio).

⁹⁵ En tänkbar förklaring är att den ökade användningen och utvecklingen av AI-verktyg kan ha bidragit till ökad kännedom om SOLVIT i samband med användares frågor om EU-rätt.

4.1.2 Europeiska kommissionens statistik för Solvit Sverige

Ärendestatistik från IMI skiljer sig från Kommerskollegiums statistik

Europeiska kommissionens statistik, som bygger på uppgifter från informations-systemet för den inre marknaden (IMI) och publiceras i resultattavlan för den inre marknaden, visar att Solvit Sverige hanterade 216 ärenden under 2025.⁹⁶ Det är 46 färre än i Kommerskollegiums interna statistik. Skillnader mellan de båda statistikunderlagen förekommer återkommande och beror på att de bygger på olika redovisningsprinciper.

En skillnad är vilken redovisningsperiod som används. Kommerskollegiums interna uppföljning utgår från kalenderåret, medan Europeiska kommissionens statistik har ett brytdatum i slutet av november.

En annan skillnad gäller vilket år ett ärende hänförs till. Kommerskollegium hänför ärenden till det år då de avslutas, medan Europeiska kommissionen hänför dem till det år då de inkom. Statistiken är därför inte direkt jämförbar.

Kommissionens resultatbedömning av Solvit Sverige enligt resultattavlan för den inre marknaden

Faktaruta⁹⁷

ÄRENDEMÄNGD

Anmälda ärenden (Sverige som hemcenter): 57 (62 under 2024)

Mottagna ärenden (Sverige som ansvarigt center): 44 (61 under 2024)

Ej accepterade ärenden: 115 (55 under 2024)

Andel problem som löstes genom det nationella Solvit-centret: 65,9 procent
(54 procent 2024). Europeiska kommissionens nya riktvärde är 90 procent.

KOMMISSIONENS REKOMMENDERADE HANDLÄGGNINGSTID

(Sverige som hemcenter)

Svar lämnades inom sju dagar: 75 procent (90 procent under 2024)

Ärenden förbereddes inom 30 dagar: 82 procent (86 procent under 2024)

Lösningar accepterades inom sju dagar: 91 procent (95 procent under 2024)

Ej accepterade ärenden avslutades inom 30 dagar: 69 procent (89 procent under 2024)

KOMMISSIONENS REKOMMENDERADE HANDLÄGGNINGSTID

(som ansvarigt center)

Ärenden accepterades inom sju dagar: 79 procent (81 procent 2024)

Ärenden avslutades inom tio veckor: 66 procent (73 procent 2024)

RESURSER

Behöver förbättring

⁹⁶ [Country data: Sweden | Single Market and Competitiveness Scoreboard.](#)

⁹⁷ [Country data: Sweden | Single Market and Competitiveness Scoreboard.](#)

Under 2025 hade det svenska Solvit-centret en lägre bemanning än den rekommenderade nivån. Detta påverkade möjligheterna att upprätthålla handläggningstiderna i samma utsträckning som föregående år och nå de tidsfrister som rekommenderas i Europeiska kommissionens handläggningsrutiner för Solvit-nätverket.⁹⁸ Den lägre bemanningen berodde bland annat på personalomsättning och sammanföll med en organisatorisk förändring av Kommerskollegium samt myndighetens flytt till nya kontorslokaler.

Sedan årsskiftet är bemanningen vid det svenska Solvit-centret åter på den rekommenderade nivån. Förutsättningarna för att uppnå de rekommenderade handläggningstiderna har därmed förbättrats inför 2027.

4.2 Solvits arbete utöver ärendehantering

Parallellt med ärendehantering har Solvit Sverige under året deltagit i olika former av kunskapsspridning, genom kontakter med myndigheter⁹⁹ samt medverkan i andra informationsinsatser¹⁰⁰ om den inre marknaden och nätverkets verksamhet.

En del av detta arbete har under året ägnats åt att uppmärksamma systematiska och återkommande tillämpningsproblem som framkommit genom enskilda ärenden. Även om Solvit inte har mandat att ändra nationell lagstiftning eller fatta bindande beslut¹⁰¹ kan återkommande ärenden ge värdefull information om strukturella brister i medlemsstaternas tillämpning av EU-rätten. Exempelvis har handläggningen inom Solvit Sverige uppmärksammat avsaknaden av tekniska möjligheter att koppla en e-legitimation från en annan medlemsstat till ett svenskt personnummer, vilket försvårar användningen av svenska digitala myndighetstjänster för såväl privatpersoner som företag (se 4.4.5).

4.3 Analys av ärendens innehåll

4.3.1 Personärenden

Som framgår ovan utgjorde personärenden den klart största delen av Solvit Sveriges verksamhet under 2025, och svarade för ungefär 84 procent av den totala ärendemängden. Att personärenden dominerar är ett återkommande mönster och visar att många av de praktiska hindren för den fria rörligheten uppstår när enskilda medborgare bosätter sig, arbetar eller studerar i ett annat medlemsland eller när deras familjemedlemmar utövar sina rättigheter enligt unionsrätten.

⁹⁸ [How SOLVIT works - European Commission](#).

⁹⁹ Kommerskollegium dnr. 2025/02167 med information om Solvits möten 2025.

¹⁰⁰ Bland annat för studiebesökare från Umeå Universitet och representanter från EU/EES ambassader och handelskammare i Sverige.

¹⁰¹ Solvit-nätverket och dess arbete är baserat på Europeiska kommissionens [Rekommendation om principerna för Solvit C\(2013\) 5869 final](#), som inte är en bindande rättsakt och inte ger nätverket mer än "informell dialog" som verktyg för att åstadkomma hinderlösningar i individuella fall.

Gränsöverskridande socialförsäkring

Med 85 registrerade ärenden utgjorde socialförsäkringsfrågor en av de största ärendekategorierna bland personärendena under 2025. Ärendena illustrerar tydligt de utmaningar som uppstår när nationella socialförsäkringssystem ska samordnas mellan medlemsstaterna. EU:s regler om samordning av de sociala trygghetssystemen syftar till att säkerställa att personer som rör sig över gränserna inom EU inte förlorar sina sociala rättigheter.¹⁰² Skillnader i nationell tillämpning, handläggning och administration leder fortfarande till återkommande problem. Många ärenden rör frågor om vilken medlemsstat som ansvarar för olika socialförsäkringsförmåner eller hur medlemsstaternas myndigheter tillämpar de gemensamma reglerna i enskilda situationer.

Visum, uppehållskort och uppehållsrätt

Ärenden som rör problem med visum, uppehållskort och uppehållsrätt¹⁰³ utgjorde tillsammans den andra stora gruppen av personärenden, med 97 ärenden under 2025. De flesta ärenden rörde familjemedlemmar från tredjeland till unionsmedborgare som hade aktiverat sin fria rörlighet inom EU, och när de ville följa med sin familjemedlem till det andra medlemslandet. Trots att regelverket är väl etablerat¹⁰⁴ uppstår fortfarande praktiska hinder när nationella myndigheter gör olika bedömningar av vilka handlingar som krävs eller när handläggningstiderna blir längre än vad unionsrätten medger. För den enskilde kan sådana förseningar få betydande konsekvenser genom att de försvårar möjligheterna att bosätta sig, arbeta eller leva tillsammans med sin familj i ett annat medlemsland.

Skillnader i lösningsgrad mellan rättsområden

Statistiken visar att möjligheten att nå en lösning genom Solvit varierar mellan de olika ärendekategorierna. Socialförsäkringsärendena stod för en stor andel inkomna ärenden, men också för ett betydande antal avvísningar. Om de avvisade ärendena räknas bort uppgick lösningsgraden bland de prövade ärendena till omkring 83 procent. För ärenden som specifikt rörde socialförsäkringstillhörighet var lösningsgraden något högre, 86 procent. För ärenden om uppehållsrätt var motsvarande andel cirka 93 procent. Detta visar att även om regelverken ofta är komplexa finns det goda möjligheter att nå praktiska lösningar genom dialog mellan berörda myndigheter när ett ärende kan tas upp för informell dialog genom Solvit.

Viseringsärenden hade däremot en lägre lösningsgrad än flera andra personkategorier. Av de ärenden som kunde prövas löstes knappt hälften (47 procent). En möjlig förklaring är att dessa frågor ofta påverkas av flera olika nationella regelverk och att

¹⁰² Regleras av EU förordningarna om samordning av de sociala trygghetssystemen 2004/883/EG och 987/2009/EG.

¹⁰³ Regleras av rörlighetsdirektivet 2004/38/EG, specifikt för uppehållskort gäller att en familjemedlem från tredjeland till unionsmedborgare har rätt att få ett uppehållskort utfärdat inom sex månader enligt rörlighetsdirektivet; specifikt för viseringsansökningar av familjemedlemmar från tredjeland till unionsmedborgare gäller att dessa individer har rätt att ansöka om en visering enligt det så kallade påskyndade förfarande enligt rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) och viseringskodex (810/2009/EG).

¹⁰⁴ Regleras av rörlighetsdirektivet 2004/38/EG och specificeras genom Europeiska kommissionens meddelande om *Guidance on the right of free movement of EU citizens and their families*, C(2023) 1392 final.

tidsaspekten många gånger är avgörande. Om tidpunkten för en planerad resa har passerat innan ärendet kan lösas kan möjligheten att nå en praktisk lösning vara begränsad, även om den rättsliga bedömningen i sig är tydlig.

4.3.2 Företagsärenden

Företagsärendena utgjorde även under 2025 en begränsad del av Solvit Sveriges verksamhet, med 19 identifierade ärenden.¹⁰⁵ Den låga andelen företagsärenden är en utveckling som har varit stabil under flera år och överensstämmer även med utvecklingen inom Solvit-nätverket som helhet. Samtidigt ska antalet ärenden inte ses som ett mått på företagets behov. Ett enskilt företagsärende kan få betydande ekonomiska konsekvenser och avse handelshinder som påverkar ett stort antal företag eller en hel bransch.

Företagsärendena under 2025 var huvudsakligen fördelade på tre friheter: kapital, varor och tjänster. Den största kategorin var kapital med nio ärenden som rörde återbetalning av mervärdesskatt inom EU.¹⁰⁶ Därutöver registrerades fem ärenden om varor och fem om tjänster. Av tjänsteärenden rörde tre frågor tillfälligt tillhanda-hållande av tjänster över gränserna och två etableringar i ett annat medlemsland.

Kapitalärendena och återbetalning av mervärdesskatt var den största gruppen. Även om beskattning i stor utsträckning är en nationell kompetens påverkar medlemsstaternas administrativa rutiner företagets möjligheter att utnyttja den fria rörligheten för kapital och gränsöverskridande verksamhet. I flera av årets ärenden handlade problemen om myndigheternas bristande handläggning eller tillämpning av unionsrättsliga regler.

Statistiken visar att företagsärenden generellt har en hög lösningsgrad, när de väl kan prövas inom Solvit. Bland de kapitalärenden som kunde prövas löstes omkring 91 procent.¹⁰⁷

Det begränsade antalet företagsärendena kan samtidigt tyda på att Solvits potential att bistå företag inte utnyttjas fullt ut. Kommerskollegium har under flera år uppmärksammat att kännedomen om Solvit fortfarande är begränsad bland företag, särskilt bland små och medelstora företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet.

¹⁰⁵ Vissa ärenden registreras av enskilda unionsmedborgare som är egenföretagare som personärenden, fast de borde egentligen vara företagsärenden. Tydligt identifierade företagsärenden är sådana som anmäls av anmälarna som ”företagsärenden” i Solvit nätverkets databas.

¹⁰⁶ Som regleras av momsåterbetalningsdirektivet 2008/9/EG och mervärdesskattedirektivet 2006/112/EG.

¹⁰⁷ De ärenden som inte kunde lösas till årsskiftet, som utgör den data som statistiken för det gångna året baseras på, kunde lösas under 2026. Samtliga ärenden kunde därmed lösas, om än vissa inte inom den utsedda handläggningstiden på tio veckor.

4.4 Exempel på ärenden som illustrerar den fria rörligheten i praktiken

De ärenden som hanteras i Solvit illustrerar hur hinder för den fria rörligheten kan uppstå vid den praktiska tillämpningen av EU-rätten och hur informell problemlösning mellan medlemsstaternas myndigheter kan bidra till att undanröja sådana hinder. Under 2025 omfattade Solvit Sveriges ärenden samtliga fyra friheterna på den inre marknaden: Fri rörlighet för personer, varor, tjänster och kapital. Exempelen nedan visar hur Solvit kan bidra till en korrekt tillämpning av unionsrätten och till en bättre fungerande inre marknad.

4.4.1 Fri rörlighet för personer – kommunikationsproblem mellan nationella socialförsäkringsmyndigheter

Solvit Sverige har under 2025 noterat ett växande antal ärenden där problem i informationsutbytet mellan nationella socialförsäkringsinstitutioner myndigheter försvårade handläggningen av gränsöverskridande socialförsäkringsärenden. Informationsutbytet sker genom systemet EESSI (*Electronic Exchange of Social Security Information*), som gör det möjligt för socialförsäkringsmyndigheter inom EU och EES att utbyta information elektroniskt på ett säkert och strukturerat sätt.

Ett illustrativt exempel rörde en ungersk medborgare som tidigare hade arbetat i Sverige men därefter återvänt till Ungern och ansökt om arbetslöshetsförmåner där.¹⁰⁸ För att kunna handlägga ansökan och betala ut ungerska arbetslöshetsförmåner på rätt nivå behövde den behöriga ungerska myndigheten uppgifter från den svenska arbetslöshetskassan. Den ungerska myndigheten hade skickat en förfrågan av myndigheten via EESSI¹⁰⁹, men något svar hade inte lämnats. Genom Solvits dialog med den svenska myndigheten framkom det att den svenska a-kassan saknade det underlaget som krävdes för att kunna besvara förfrågan. Solvit bidrog till att underlaget kunde tas fram, varefter svaret skickades till Ungern via EESSI¹¹⁰. Problemet kunde därmed lösas på mindre än två veckor. Solvit Sverige hanterade ett tiotal liknande ärenden under 2025.¹¹¹ Solvit har i många av dessa kunnat lösa upp kommunikationsproblemen mellan de berörda nationella socialförsäkringsinstitutionerna.

4.4.2 Fri rörlighet för tjänster – cabotagekontroll i Sverige

Ett ärende rörde ett estniskt transportföretag som ifrågasatte en svensk sanktionsavgift som hade beslutats efter en cabotagekontroll.¹¹² Ärendet aktualiserade frågor om proportionalitet och om unionsrätten uppställer krav på uppsåt för att en administrativ

¹⁰⁸ Kommerskollegium dnr. 2025/02364 (Solvit nummer 7841/25/HU).

¹⁰⁹ Electronic Exchange of Social Security Information.

¹¹⁰ Electronic Exchange of Social Security Information.

¹¹¹ Kommerskollegium dnr. 2025/02364 (Solvit nummer 7841/25/HU), 2025/02302 (Solvit nummer 4769/24/SI), 2025/02189 (Solvit nummer 7387/25/SE), 2025/02152 (Solvit nummer 6950/25/GR), 2025/01749 (Solvit nummer 5631/25/SI), 2025/01413 (Solvit nummer 4570/25/SI), 2025/01189 (Solvit nummer 3023/25/BG), 2025/00796 (Solvit nummer 2520/25/SE), 2025/00737 (Solvit nummer 2271/25/SE), 2025/00564 (Solvit nummer 1542/25/BG), 2025/00434 (Solvit nummer 1355/25/RO) och 2025/00339 (Solvit nummer 0470/25/AT).

¹¹² Kommerskollegium dnr. 2025/00987 (Solvit nummer 2921/25/EE).

sanktionsavgift ska kunna tas ut. Solvits utredning gav inte stöd för att den svenska regleringen stred mot unionsrätten eller för att EU-rätten uppställde något krav på uppsåt. Ärendet ledde därför inte till någon ändring av myndighetens beslut. Företaget fick däremot en tydlig och väl motiverad förklaring av det rättsliga läget.

Ärendet illustrerar att Solvits funktion inte enbart är att bidra till att klargöra vilka rättigheter och skyldigheter som följer av EU-rätten. Solvit har ett mervärde även när ett ärende inte leder till någon ändring av ett nationellt beslut.

4.4.3 Fri rörlighet för varor – registrering av en släpvagn i Spanien

Ett svenskt företag hade problem med att registrera en släpvagn i Spanien eftersom originalhandlingarna som krävdes för registreringen hade behållits av den nederländska transportmyndigheten, där släpvagnen tidigare varit registrerad.¹¹³ Genom samarbete mellan de berörda Solvit-centren kunde myndigheterna hitta en praktisk lösning som gjorde det möjligt att registrera släpvagnen i Spanien trots att den ordinarie dokumentationen saknades.

Ärendet illustrerar hur skillnader i administrativa förfaranden och dokumentationskrav mellan medlemsstater kan skapa hinder för företag. Det visar samtidigt hur samarbete mellan nationella myndigheter genom Solvit kan bidra till att lösa situationer där ett företag annars riskerar att hamna i ett administrativt låst läge.

4.4.4 Fri rörlighet för kapital – återbetalning av mervärdesskatt

Den största gruppen företagsärenden under 2025 rörde återbetalning av mervärdesskatt som svenska företag felaktigt hade betalat in till skattemyndigheter i andra EU- och EES länder. Ett särskilt illustrativt exempel gällde ett svenskt företag som hade betalat in mervärdesskatt till Italiens skattemyndighet i svenska kronor istället för i euro.¹¹⁴ Företaget hade under en längre tid försökt få tillbaka det felaktigt inbetalda beloppet. Efter Solvits kontakter med de italienska myndigheterna återbetalades drygt 100 000 kronor till företaget.

Ett annat svenskt företag hade betalat felaktiga momsbelopp i sju olika EU-länder och därefter utan framgång försökt få betalningar återbetalda.¹¹⁵ Solvit Sverige hanterade återbetalningarna som separata ärenden tillsammans med Solvit-centren och berörda myndigheter i respektive land. Samtliga ärenden kunde slutligen lösas, varav några först efter årsskiftet.

Exemplen visar hur administrativa problem i samband med gränsöverskridande skattebetalningar kan få direkta ekonomiska konsekvenser för företag som bedriver verksamhet på den inre marknaden. De illustrerar också hur Solvits

¹¹³ Kommerskollegium dnr. 2025/00353 (Solvit nummer 1075/25/SE).

¹¹⁴ Kommerskollegium dnr. 2025/01107 (Solvit nummer 3469/25/SE).

¹¹⁵ Kommerskollegium dnr. 2025/02061 (Solvit nummer 6597/25/SE gällande Spanien), 2025/02060 (Solvit nummer 6598/25/SE gällande Polen), 2025/02059 (Solvit nummer 6599/25/SE gällande Malta), 2025/02058 (Solvit nummer 6600/25/SE gällande Kroatien), 2025/02057 (Solvit nummer 6601/25/SE gällande Grekland), 2025/02056 (Solvit nummer 6602/25/SE gällande Frankrike) och 2025/02055 (Solvit nummer 6603/25/SE gällande Bulgarien).

myndighetssamarbete kan bidra till att lösa problem som företag har svårt att komma till rätta med genom egna kontakter med berörda myndigheter.

4.4.5 Ett systematiskt hinder för gränsöverskridande användning av e-legitimation

Ett ärende rörde en dansk medborgare bosatt i Danmark som drev ett företag i Sverige.¹¹⁶ Personen hade tidigare haft ett svenskt Mobilt BankID men kunde inte förnya det efter flytten till Danmark. För att kunna utföra vissa ärenden för företagets räkning begärde personen att Skatteverket skulle koppla den danska e-legitimationen till det svenska personnumret genom en så kallad identitetsmatchning. Skatteverket avslag begäran och uppgav senare till Solvit att myndigheten saknar tekniskt systemstöd för att genomföra en sådan identitetsmatchning. Problemet aktualiserar Sveriges skyldighet när det gäller gränsöverskridande användning av elektronisk identifiering enligt SDG- och eIDAS förordningarna.¹¹⁷

Liknande problem har uppmärksammats i ärenden som rör privatpersoner från andra medlemsstater i deras kontakter med Skatteverket och Pensionsmyndigheten.¹¹⁸ Skatteverket har framhållit att problemet inte beror på diskriminering utan på tekniska begränsningar i de befintliga systemen. Myndigheten har samtidigt hänvisat till ett pågående nationellt utvecklingsarbete hos Myndigheten för digital förvaltning (Digg)¹¹⁹ för att ta fram en teknisk lösning. Någon sådan lösning finns ännu inte på plats och det saknas enligt uppgift ett fastställt datum för när den kan införas. Solvit Sverige har därför uppmärksammat Utrikesdepartementet på problemet som ett systematiskt hinder.¹²⁰

4.5 Övergripande iakttagelser och slutsatser

Den tydligaste iakttagelsen från 2025 är att personärenden fortsatt dominerar Solvit Sveriges verksamhet. Ärenden om socialförsäkring, viseringar, uppehållskort och uppehållsrätt svarar tillsammans för en stor majoritet av de inkomna ärendena. Det visar att personer som utnyttjar sin fria rörlighet inom EU fortfarande möter betydande praktiska och administrativa hinder, trots ett sedan länge väl utvecklat regelverk.

Ett tydligt exempel är problemen med informationsutbyte mellan medlemsstaterna kopplade till användning av systemet för elektroniskt informationsutbyte inom socialförsäkringsområdet, EESSI¹²¹. Antalet ärenden där brister i informationsutbytet mellan nationella socialförsäkringsmyndigheter har bidragit till problem för enskilda har fortsatt öka under 2025. Ärendena illustrerar hur väl fungerande digitala och administrativa system är en förutsättning för att enskildas rättigheter som följer av EU-rätten också ska kunna utövas i praktiken. De visar samtidigt hur Solvit kan bidra till

¹¹⁶ Kommerskollegium dnr. 2025/01985 (Solvit nummer 6494/25/DK).

¹¹⁷ SDG (Single Digital Gateway) förordningen 2018/1724/EG och förordningen om elektronisk identifiering och betrodda tjänster, eIDAS, förordning 910/2014/EG.

¹¹⁸ Kommerskollegium dnr. 2026/00718 (2026/00468 (Solvit nummer 0586/26/PL), 2026/00312 (Solvit nummer 0610/26/NL) och 2026/00105 (Solvit nummer 8529/25/NL)).

¹¹⁹ Sveriges myndighet för digital förvaltning, [Digg – Myndigheten för digital förvaltning | Digg](#).

¹²⁰ Kommerskollegium dnr. 2026/00025.

¹²¹ Se ovan 5.4.1; det ska dock tilläggas att EESSI systemet generellt är en stor effektivisering då kommunikationen tidigare skedde via pappersblanketter och post.

att lösa problem även när orsaken är främst av administrativ eller teknisk karaktär snarare än oenighet om den materiella EU-rätten.

Ett annat exempel är de svårigheter personer från andra medlemsstater har mött när de försöken använda sina nationella e-legitimationer i kontakter med svenska myndigheter. Problemet har registrerats i Solvits databas som ett systematiskt problem i Sverige. Avsaknaden av tekniska möjligheter till identitetsmatchning kan skapa betydande praktiska hinder för såväl företag som privatpersoner och berör flera svenska myndigheter. Ärenden visar därmed hur brister i nationell digital infrastruktur kan försvåra gränsöverskridande användning av tjänster och i förlängningen möjligheten att utöva rättigheter på den inre marknaden.

Under året har Solvit Sverige även fortsatt arbetet med att identifiera återkommande och strukturella problem och rapporterat dessa till Utrikesdepartementet.

Återkommande hinder har också rapporterats inom ramen för Solvit-nätverkets *Systematic Issues Repository* i informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Det nyinrättade verktyget skapar bättre förutsättningar för att följa och samla upp problem som framkommer i enskilda ärenden men som kan ha en mer generell karaktär. Solvits ärendehantering kan därmed bidra till att inte bara lösa enskilda problem, utan även till att nätverket bättre kan följa upp strukturella hinder för att uppnå ett mer enhetligt genomförande av Solvits arbete inom hela EU och EES.

5 Funktionernas bidrag till en bättre fungerande inre marknad

5.1 Vikten av anmälningsproceduren för varor

Genom anmälningsproceduren får Europeiska kommissionen, medlemsstaterna och andra aktörer information om planerade nationella tekniska föreskrifter och möjligheter att reagera innan reglerna antas. Proceduren fungerar därmed både som informationskanal och som forum för dialog om nationella reglers förenlighet med EU-rätten. Frågan om hur de förebyggande verktygen på den inre marknaden kan stärkas har fått ökad uppmärksamhet under det senaste året.¹²² I inre marknadsstrategin aviserar kommissionen bland annat en utvärdering av eventuella luckor ”gap” i de befintliga notifieringssystemen och hur dessa kan åtgärdas. Kommissionen öppnar även för att vid behov föreslå ny lagstiftning samt föra vidare dialoger med medlemsstaterna om hur förfarandet kan förstärkas.¹²³ Kommerskollegium kommer att följa detta arbete och verka för att kommande förslag och åtgärder bidrar till en mer effektiv och enhetlig tillämpning av anmälningsproceduren.

Årets analys visar att Europeiska kommissionen aktivt använder anmälningsproceduren för att begära förtydliganden kring om nationella förslags förenlighet med EU-rätten. I vissa fall har kommissionen även invänt mot nationella regler som överlappar eller riskerar att komma i konflikt med harmoniserade EU-regler och därmed bidra till fragmentering av den inre marknaden. Anmälningsproceduren fungerar i många avseenden väl, men det finns återkommande brister. Flera av dessa uppmärksammas också i kommissionens inre marknadsstrategi, där kommissionen aviserar åtgärder för att komma till rätta med problemen.¹²⁴

Det finns förbättringsmöjligheter när det gäller den information som lämnas i samband med en anmälan. Kommissionen har framhållit betydelsen av väl underbyggda proportionalitetsbedömningar av föreslagna nationella åtgärder, så att kommissionen, medlemsländerna och andra berörda aktörer får bättre förutsättningar att bedöma förslagen.¹²⁵ Tydligare krav på att redovisa förslagets EU-rättsliga motivering och proportionalitet skulle underlätta granskningen av anmälda förslag och förbättra möjligheterna att identifiera och förebygga potentiella handelshinder. Sverige har också framfört vikten av att stärka proportionalitetsbedömningen.

5.2 Tjänstedirektivets funktioner

Årets arbete med anmälningsförfarandet och servicefunktionen visar att båda funktionerna på olika sätt är viktiga för efterlevnaden av tjänstedirektivet. Medan servicefunktionen bidrar till att öka kunskapen om direktivet och underlätta dess praktiska tillämpning, syftar anmälningsförfarandet till att säkerställa att nya, eller ändrade, nationella regler är förenliga med tjänstedirektivets krav. Tillsammans bidrar

¹²² Se bland annat Inre marknadsstrategin och Rapporten av Enrico Letta: *Much more than a market*.

¹²³ Inre marknadsstrategin, sida 7.

¹²⁴ Inre marknadsstrategin, s. 6 och 7.

¹²⁵ Inre marknadsstrategin, sida 7.

funktionerna till ökad transparens, bättre regelgivning och en mer enhetlig tillämpning av EU-rättens bestämmelser om tjänsterörlighet.

Samtidigt visar årets resultat på fortsatta brister i anmälningsskyldigheten. Under 2025 gjordes totalt 56 anmälningar inom EU samt Norge, Island och Liechtenstein, varav sex från Sverige. Endast ett begränsat antal av de 56 anmälningarna gjordes innan reglerna antogs eller trädde i kraft och, liksom tidigare år, gjordes i stort sett inga anmälningar från regional och lokal nivå.

Anmälningsskyldigheten är trots detta ett viktigt, men inte heltäckande, verktyg för att följa utvecklingen av nationell reglering på tjänsteområdet. Tjänstedirektivet omfattar inte alla tjänstesektorer och anmälningsskyldigheten innehåller varken något generellt krav på att anmäla regler redan på förslagsstadiet eller någon tidsfrist för när en anmälan senast ska göras. Förfarandet kan därför inte ensamt ge en fullständig bild av de regleringsmässiga utmaningarna för den gränsöverskridande tjänstehandeln.

Det årets rapport visar ligger i linje med Europeiska revisionsrättens slutsats att efterlevnaden av anmälningsskyldigheten behöver stärkas. Revisionsrätten konstaterar att endast 847 anmälningar gjordes inom EU under perioden 2016–2024 och att skillnaderna mellan medlemsstaterna var stora. Grekland hade vid tidpunkten för granskningen inte gjort någon anmälan, medan ytterligare nio medlemsstater hade gjort färre än tio anmälningar under hela perioden. Sverige och Ungern hade däremot gjort fler än hundra anmälningar vardera.¹²⁶ De stora skillnaderna mellan medlemsstaterna och det låga antalet anmälningar begränsar möjligheterna till insyn och granskning och därmed förutsättningarna att identifiera och förebygga omotiverade handelshinder.

Kommerskollegium har en central roll i arbetet med att stärka efterlevnaden av tjänstedirektivet genom att ansvara för anmälningsskyldigheten och servicefunktionen, ge vägledning till departement, myndigheter och företag samt följa och analysera utvecklingen på den inre marknaden. Mot bakgrund av årets iakttagelser bedömer Kommerskollegium att tre områden är särskilt viktiga i det fortsatta arbetet:

- **Stärka efterlevnaden av anmälningsskyldigheten.** Det låga antalet anmälningar på utkaststadiet från många medlemsstater och avsaknaden av anmälningar från regional och lokal nivå bland annat från Sverige visar på behovet av åtgärder att förbättra efterlevnaden av tjänstedirektivets anmälningsskyldighet.
- **Öka kunskapen om tjänstedirektivet.** Fortsatta informations- och vägledningsinsatser behövs för att öka kunskapen om tjänstedirektivets rättigheter och skyldigheter hos såväl regelgivare som tjänsteleverantörer.
- **Fördjupa analysen av efterlevnaden.** Årets analys visar att nationella regler inom bland annat bostadsmarknaden samt tillstånds- och etableringskrav fortsatt aktualiserar frågor om den fria rörligheten för tjänster.

¹²⁶ European Court of Auditors, special report 13/2026 “Single market for services – Commission action to remove barriers to cross-border services still insufficient”, Publications Office of the European Union, 2026, sida 26.

Kommerskollegiums uppdrag under 2026 att analysera Sveriges efterlevnad av tjänstedirektivet ger möjlighet att närmare identifiera orsaker till brister i efterlevnaden och föreslå konkreta åtgärder för en mer effektiv tillämpning.

5.3 Solvit Sverige

Erfarenheterna från Solvit Sveriges verksamhet under 2025 visar att hindren på den inre marknaden inte endast beror på brister i det unionsrättsliga regelverket. Många av de problem som kommer till Solvits kännedom uppstår istället vid den praktiska tillämpningen av EU-rätten, exempelvis när nationella myndigheter tillämpar EU-rätten på olika sätt eller när administrativa rutiner och digitala system inte fungerar tillräckligt väl i gränsöverskridande situationer. Solvit fyller här en viktig funktion genom att identifiera och bidra till att lösa sådana tillämpningsproblem genom informellt myndighetssamarbete och innan de utvecklas till mer långvariga tvister eller formella överträdelseärenden.

Årets ärenden visar samtidigt att många av de hinder som företag och enskilda möter återkommer över tid. Särskilt gäller detta socialförsäkring, uppehållsrätt, uppehållskort och viseringar. På dessa områden finns det sedan länge harmoniserade eller samordnade regler på unionsnivå, men den praktiska tillämpningen kan fortfarande skapa osäkerhet i gränsöverskridande situationer. Det illustrerar att en väl fungerande inre marknad inte enbart förutsätter gemensamma regler, utan även att reglerna tillämpas effektivt och enhetligt i medlemsstaterna.

Årets ärenden illustrerar också betydelsen av väl fungerande administrativa processer och digitala informationssystem. Problemen med informationsutbyte mellan nationella socialförsäkringsmyndigheter genom EESSI¹²⁷ visar hur brister i administrativa lösningar kan få stor betydelse för den fria rörligheten. Bland företagsärendena visar problemen med gränsöverskridande återbetalning av mervärdeskatt hur brister i administrativa processer kan medföra betydande kostnader för företag. På motsvarande sätt kan problem med gränsöverskridande användning av digital identifiering eller elektroniska myndighetstjänster skapa nya hinder trots att de rättsliga förutsättningarna för fri rörlighet är uppfyllda. Detta kan påverka personer och företag lika mycket. Erfarenheterna visar därmed att arbetet med att undanröja hinder och efterlevnadsarbetet på den inre marknaden i allt större utsträckning behöver omfatta även den administrativa och digitala infrastrukturen.

Solvits erfarenheter kompletterar de förebyggande verktyg som beskrivs i denna rapport. Anmälningsprocedurerna enligt tjänstedirektivet och anmälningdirektivet syftar till att förebygga att nya handelshinder uppstår genom nationell lagstiftning. Solvit synliggör problem som när reglerna omsätts i praktiken. Tillsammans ger dessa funktioner en mer heltäckande bild av medlemsstaternas efterlevnad av EU-rätten och gör det möjligt att identifiera både potentiella och faktiska hinder för den fria rörligheten.

¹²⁷ Electronic Exchange of Social Security Information.

Mot denna bakgrund bedömer Kommerskollegium att det finns särskilt goda möjligheter att vidareutveckla Solvits bidrag till en väl fungerande inre marknad genom följande åtgärder:

- **Stärk arbetet med strukturella hinder:** Erfarenheter från enskilda Solvit-ärenden bör i större utsträckning användas för att identifiera återkommande och strukturella problem på den inre marknaden. Problem bör rapporteras vidare till Europeiska kommissionen och ligga till grund för dialog med medlemsstaterna, samt Regeringskansliet när det gäller strukturella hinder i Sverige.
- **Fördjupa samverkan med myndigheter och departementen inom regeringen:** Regelbundet erfarenhetsutbyte med de myndigheter som oftast berörs av Solvit-ärenden såsom Försäkringskassan, Migrationsverket, Skatteverket och Arbetsmiljöverket kan bidra till en mer enhetlig tillämpning av EU-rätten och minska antalet återkommande ärenden. När problemen har sin grund i nationella regler bör erfarenheterna även föras vidare till berörda departement inom regeringen som underlag för bedömningen av behovet av regeländringar.
- **Öka företagens kännedom om och användning av Solvit:** Företagsärenden utgör fortfarande en begränsad del av Solvits verksamhet, samtidigt som de ofta har stor ekonomisk betydelse. Ett fördjupat samarbete med *Enterprise Europe Network*¹²⁸ och andra företagsfrämjande aktörer kan öka kännedomen om Solvit och förbättra möjligheter att identifiera och lösa fler handelshinder.
- **Följ utvecklingen av administrativa och digitala hinder:** Digitala myndighetstjänster, elektronisk identifiering och gränsöverskridande informationsutbyte får allt större betydelse för den fria rörligheten. Solvit bör därför fortsatt uppmärksamma och analysera hinder som uppstår i den administrativa och digitala infrastrukturen och – när problemen är återkommande – bidra till att de lyfts på nationell och EU-nivå.

¹²⁸ [Enterprise Europe Network](#).

6 Bilaga: Funktionsbeskrivningar

6.1 Anmälningsproceduren för nationella tekniska regler enligt direktiv (EU) 2015/1535

Inom ramen för sitt uppdrag ansvarar Kommerskollegium för tillämpningen av direktiv (EU) 2015/1535 (anmälningsdirektivet) i Sverige och handlägger anmälningar enligt direktivet. I svensk rätt har anmälningsdirektivet genomförts genom förordningen (1994:2029) om tekniska regler. Enligt Kommerskollegiums instruktion ska vi årligen analysera det gångna årets svenska och utländska anmälningar samt reaktioner på anmälningar.

För att förhindra att otillåtna handelshinder uppstår inrättade EU en gemensam anmälningsprocedur för att informera om nya förslag till tekniska föreskrifter för varor och digitala tjänster. Samtliga anmälningar görs i databasen *Technical Regulation Information System* (TRIS-databasen).¹²⁹ Proceduren, som brukar beskrivas som ett europeiskt remissförfarande, innebär att EU:s medlemsländer, EFTA-länderna som är parter till EES-avtalet (Island, Lichtenstein och Norge) samt Schweiz, Turkiet och Förenade kungariket avseende Nordirland¹³⁰ anmäler utkast till nationella tekniska föreskrifter till Europeiska kommissionen.

Enligt Europeiska kommissionen är den främsta nyttan med anmälningsproceduren att hinder på den inre marknaden kan identifieras innan de får negativa effekter på den fria rörligheten. Proceduren bidrar också till ökad transparens genom att medlemsländerna och Europeiska kommissionen får kännedom om nationella regler redan innan de antas. Det gäller regler på varuområden som inte är harmoniserade på EU-nivå, liksom områden där EU-lagstiftningen lämnar utrymme för nationell särreglering. Anmälningsproceduren kan därmed även bidra till att identifiera områden där det finns behov av harmoniserade regler på EU-nivå.

När en anmälan har gjorts till Europeiska kommissionen börjar en så kallad frysningsperiod på tre månader att löpa. Under denna tidsperiod får det anmälande medlemslandet inte anta de föreslagna reglerna. Frysningsperioden ger Europeiska kommissionen och de andra medlemsländerna möjlighet att granska förslagets förenlighet med fördragsbestämmelserna om fri rörlighet för varor, tjänster och etableringsfrihet samt tillämplig sekundärlagstiftning. Om Europeiska kommissionen eller de andra medlemsländerna inte har reagerat på förslaget under frysningsperioden får medlemslandet anta de föreslagna reglerna.

För förslag om åtgärder som vidtas för att hantera allvarliga och oförutsägbara händelser för att skydda folkhälsan, djur, växter, allmän säkerhet eller allmän ordning

¹²⁹ [Förebyggande av tekniska handelshinder | TRIS - European Commission](#).

¹³⁰ Enligt Protokoll om Irland/Nordirland (del av utträdesavtalet mellan EU och Förenade kungariket) ska de unionsrättsliga bestämmelser som förtecknas i bilaga 2 till protokollet, där direktivet EU 2015/1535 omnämns, tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.

finns det ett brådskanie förfarande inom anmälningsproceduren.¹³¹ Om Europeiska kommissionen godkänner en begäran om att tillämpa det brådskanie förfarandet får de föreslagna reglerna träda i kraft omgående, utan någon frysningsperiod.

Europeiska kommissionen granskar en sådan begäran genom att bedöma om kriterierna om allvar och oförutsägbarhet är uppfyllda. Det kan exempelvis vara fråga om ett behov av att snabbt anta föreskrifter för att hantera konsekvenserna av en naturkatastrof, en epidemi eller skyndsamt ingripa mot handel med olagliga läkemedel, narkotika eller vapen.¹³² Inom ramen för anmälningsproceduren finns det olika möjligheter att kommunicera med ett medlemsland om ett anmält förslag.

Medlemsstaterna och Europeiska kommissionen kan begära kompletterande information för att få bättre förståelse av förslaget. Därutöver finns två former av formella reaktioner som Europeiska kommissionen och medlemsstaterna kan lämna: kommentarer och detaljerade utlåtanden. Det anmälade medlemslandet har ingen formell skyldighet att besvara kommentarer, men i praktiken återkommer medlemsländerna i de flesta fall med ett skriftligt svar.

Ett detaljerat utlåtande lämnas vanligtvis när Europeiska kommissionen eller ett medlemsland anser att den planerade åtgärden kan skapa omotiverade och oproportionerliga handelshinder på den inre marknaden. Ett detaljerat utlåtande är en skarpare form av reaktion än en kommentar, och innebär att frysningsperioden som utgångspunkt förlängs till sammanlagt sex månader. Det anmälade medlemslandet är skyldigt att besvara detaljerade utlåtanden och redovisa vilka åtgärder som planeras för att undanröja de hinder som har uppmärksamats. Om Europeiska kommissionen bedömer att medlemslandets svar eller de åtgärder som vidtas är otillräckliga kan kommissionen initiera ett överträdelseärende enligt bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Om en teknisk föreskrift inte har anmälts i enlighet med anmälningsförfarandet får föreskriften inte tillämpas gentemot enskilda.¹³³

Kommerskollegium bevakar utländska anmälningar för att bedöma vilka förslag som kan vara relevanta för Sverige att reagera på. Det är Regeringskansliet som fattar det slutliga beslutet om vilka synpunkter Sverige ska lämna till Europeiska kommissionen.

Sverige lämnar vanligtvis kommentarer när underlaget till ett förslag är otillräckligt eller när det är oklart vilka handelshindrande effekter förslaget kan få. Ett detaljerat utlåtande kan lämnas från svensk sida exempelvis när det finns anledning att bedöma

¹³¹ Se anmälningsdirektivet artikel 6.7 samt även Europeiska kommissionen, Handledning för informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (2005) s. 52.

¹³² Jämför Europeiska kommissionen, Handledning för informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (2005) s. 51–52.

¹³³ Detta följer av EU-domstolens rättspraxis i mål C-194/94 CIA Security International och har bekräftats i senare avgöranden,

att förslaget kan strida mot bestämmelser i FEUF¹³⁴ eller relevant sekundär-lagstiftning.

6.2 Anmälningssproceduren enligt tjänstedirektivet

Anmälningssförandet enligt tjänstedirektivet¹³⁵ är ett viktigt verktyg för att förebygga nya hinder på EU:s inre marknad för tjänster. Genom att medlemsstaterna anmäler nya eller ändrade regler som kan påverka etablering eller tillfällig gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ges Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater möjlighet att granska om reglerna är förenliga med EU-rätten innan de får genomslag.

EU/EES-länderna ska enligt tjänstedirektivet anmäla vissa nya eller ändrade krav som påverkar tjänsteverksamhet som faller inom direktivets tillämpningsområde. Syftet med anmälningssförandet är att genom ökad transparens förebygga otillåtna handelshinder och säkerställa att nationella regler är förenliga med EU-rätten.

Sverige har genomfört tjänstedirektivet genom lagen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden och tillhörande förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden. Anmälningsskyldigheten har genomförts genom två förordningar.¹³⁶ Kommerskollegium ska varje år rapportera om arbetet med tillämpningen av lagen och förordningen om tjänster på den inre marknaden avseende anmälningssproceduren, myndighetssamarbete och elektroniska förfaranden genom kontaktpunkten för tjänster.¹³⁷

Myndigheter som utfärdar nya eller ändrade regler ska redogöra för vilka krav det är som ställs på tjänsteleverantörerna. Det kan handla om olika typer av myndighets-godkännanden, exempelvis krav på tillstånd för att få undervisa körskoleelever eller att sälja potentiellt farliga varor som alkohol/lustgas. Vid en anmälan ska medlemsstaten redogöra för de aktuella kraven och motivera dem utifrån principerna om icke-diskriminering, tvingande hänsyn till allmänintresset samt proportionalitet (direktivets artiklar 15.3 och 16.1).

Anmälningssplikten skiljer sig åt beroende på vilken situation reglerna avser:

Etablering (artikel 15)

För regler som bara gäller tjänsteleverantörer som är etablerade i en medlemsstat omfattas endast vissa särskilt angivna typer av krav av anmälningssplikten (artikel 15.2). Det gäller exempelvis kvantitativa eller territoriella begränsningar, krav på viss juridisk form, ägarrestriktioner, krav som förbehåller verksamhet för vissa yrkeskategorier samt fasta minimi- eller maximipriser. Dessa krav ska anmälas och motiveras enligt kriterierna i artikel 15.3.

¹³⁴ Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

¹³⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

¹³⁶ 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, samt 20 § p. 6 förordning (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet.

¹³⁷ Vårt uppdrag att rapportera till regeringen framgår av 15 § förordningen (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium.

Tillfällig tjänsteutövning (artikel 16)

För krav som gäller leverantörer som tillfälligt tillhandahåller tjänster i en annan medlemsstat ska alla krav som begränsar friheten att tillhandahålla tjänster anmälas (artikel 16.1 och 16.2, jämför artikel 39.5). Detta omfattar exempelvis tillståndskrav, registreringskyldigheter, krav på särskilda kvalifikationer eller administrativa formaliteter som kan försvåra gränsöverskridande verksamhet.

Att särskilt underlätta tillfällig tjänsteutövning är viktigt eftersom det gör det möjligt för företag att erbjuda tjänster över gränserna utan att behöva etablera sig i varje medlemsstat. Detta sänker inträdesbarriärer, särskilt för små och medelstora företag, och bidrar till ökad konkurrens och en mer integrerad inre marknad.

Efter anmälan ges Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater möjlighet att granska och lämna synpunkter på de föreslagna reglerna inom ramen för förfarandet (artikel 39.5).

Anmälningarna hanteras via Europeiska kommissionens informationssystem för den inre marknaden (IMI), i en särskild modul för den typen av ärenden. Kommerskollegium är nationell samordnare för Sveriges anmälningar i IMI och godkänner inkomna anmälningar från svenska myndigheter samt samordnar svar på eventuella frågor eller kommentarer från Europeiska kommissionen och andra medlemsstater. Kommerskollegium bevakar även andra medlemsstaters anmälningar samt ger rekommendationer till myndigheter och departement om vad som bör anmälas enligt tjänstedirektivet.

6.3 Solvit Sverige

Solvit är ett informellt problemlösningsnätverk som omfattar samtliga EU:s medlemsstater samt Island, Liechtenstein och Norge. Nätverket bistår privatpersoner och företag som har stött på gränsöverskridande problem till följd av att en myndighet i ett annat medlemsland inte tillämpat EU-rätten korrekt. Genom informell dialog mellan berörda Solvitcenter och nationella myndigheter verkar nätverket för att hitta praktiska lösningar i enskilda ärenden utan att den enskilde behöver inleda ett domstolsförfarande. I Sverige är det svenska Solvitcentret placerat vid Kommerskollegiums enhet för EU:s inre marknad.

Solvit Sverige utgör en viktig del av Kommerskollegiums arbete med att främja en väl fungerande inre marknad och en korrekt tillämpning av EU-rätten. Arbetet omfattar såväl handläggning av enskilda ärenden som återkommande dialog med svenska och utländska myndigheter om tillämpningen av unionsrätten. Genom de ärenden som anmäls till Solvit får Kommerskollegium en unik inblick i vilka praktiska hinder som företag och enskilda möter när de utövar sina rättigheter på den inre marknaden. Denna kunskap bidrar till myndighetens bredare arbete med att analysera utvecklingen på den inre marknaden och identifiera områden där efterlevnaden av EU-rätten behöver förbättras.

Solvit utgör ett viktigt komplement till de preventiva verktyg som beskrivs i avsnitten ovan, framför allt anmälningsprocedurerna enligt tjänstedirektivet och

anmälningsdirektivet. Medan anmälningsförfarandena syftar till att förebygga nya handelshinder innan nationella regler antas, synliggör Solvit de hinder som uppstår när EU-rätten tillämpas i praktiken. Tillsammans ger dessa funktioner Kommerskollegium en bred bild av hur den inre marknaden fungerar – från lagstiftningsstadiet till den konkreta tillämpningen hos nationella myndigheter. Erfarenheter från Solvits ärendehantering kan därför bidra till att identifiera återkommande problemområden som också kan aktualiseras inom de båda anmälningsprocedurerna eller i myndighetens övriga arbete med den fria rörligheten. Solvits inblandning i ett ärende uppmärksammar myndigheters handläggare på EU-rätten och dess tillämpning som kan påverka handläggarens kunskapsnivå generellt på området och därmed bidra till en bättre efterlevnad av EU-rätten.

Informationssystemet för den inre marknaden (IMI)¹³⁸ innehåller den centrala digitala infrastrukturen för Solvit-nätverket. Genom IMI registreras, handläggs och följs samtliga ärenden upp mellan medlemsstaternas Solvitcenter och Europeiska kommissionen. IMI möjliggör en säker och effektiv kommunikation och bidrar till en enhetlig handläggning inom hela nätverket. IMI utgör samtidigt ett viktigt verktyg för statistik, uppföljning och kvalitetssäkring av Solvits verksamhet, inte minst genom det så kallade *Systematic Issues Repository* som infördes i en IMI modul för Solvit under 2025. I detta nya repositorium finns systematiska och återkommande problem som har identifierats av Solvitnätverket samlade för varje medlemsland.¹³⁹

6.4 Informationssystemet för den inre marknaden (IMI)

Två av Kommerskollegiums inre marknadsfunktioner – Solvit och anmälningar enligt tjänstedirektivet – använder informationssystemet för den inre marknaden (IMI) som ett centralt verktyg i sitt arbete. Kommerskollegium är även nationell IMI-samordnare (NIMIC) för systemet i Sverige.

IMI regleras genom förordning (EU)1024/2012¹⁴⁰ och är ett webbaserat verktyg som gör det möjligt för nationella myndigheter att på ett säkert och konfidentiellt sätt utbyta den informationen som behövs vid den praktiska tillämpningen av EU-rätten. Systemet hjälper myndigheterna att fullgöra sina skyldigheter beträffande administrativt samarbete på olika områden som rör den inre marknaden. IMI omfattar

¹³⁸ [Informationssystemet för den inre marknaden \(IMI\) - Europeiska kommissionen](#); för mer information se nästa avsnitt 7.4.

¹³⁹ Repositoriet är inte offentligt tillgängligt och upprättades av Europeiska kommissionen, men uppdateras och korrigeras i samarbete mellan nationella berörda Solvitcentren och Europeiska kommissionens Solvitgrupp. Varje systematiskt eller återkommande hinder har ett hindernummer med beskrivning av den rättsliga grunden, samt lista på Solvit ärenden som exemplifierar hindrets utformning i den berörda medlemsstaten.

¹⁴⁰ Förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG, IMI förordningen.

idag 21 lagstiftningsområden¹⁴¹ som innefattar 108 administrativa förfaranden.¹⁴² NIMIC-rollen regleras i IMI-förordningen.¹⁴³ Som NIMIC är Kommerskollegium åtkomstansvarig för de svenska myndigheter som använder IMI och fungerar som nationell kontaktpunkt för IMI-användare i Sverige. Kommerskollegium erbjuder teknisk support och är Sveriges nationella kontaktpunkt gentemot Europeiska kommissionen i frågor som rör IMI.

Som NIMIC erbjuder Kommerskollegium även utbildningar i IMI och arbetar för att säkerställa att informationssystemet fungerar så effektivt som möjligt. Kommerskollegium tillhandahåller dessutom underlag och specialiserat stöd till berörda departement i frågor som rör de lagstiftningsområden som omfattas av IMI. I rollen ingår att delta i arbetsgrupps- och kommittémöten på EU-nivå, IMI kommittén.

¹⁴¹ Yrkeskvalifikationer – förfrågningar och varningar, tjänster, utstationering av arbetstagare, transport över gränserna av kontanter i euro, patienträttigheter, Solvit, e-handel, lokförarbevis, offentlig upphandling, återlämnande av kulturföremål, europeiska yrkeskort, mobila maskiner som inte är avsedda för vägtransport, GDPR allmänna dataskyddsförordningen, offentliga handlingar, överföring av skjutvapen, konsumentskyddssamarbete (CPC), (EJN) europeiska rättsliga nätverket, vägtransporter – utstationeringsdeklarationer, etableringsvillkor, sociallagstiftning, avslag om skjutvapen, förordning om en gemensam digital ingång (SDG), databasen över reglerade yrken.

¹⁴² Administrativa förfaranden i IMI består av förbestämda frågor som kan väljas av en nationell myndighet och skickas till ett annat EU land för att få svar på frågan om, till exempel en persons diplom är giltigt för att avgöra om personen är kvalificerad för att utöva sitt yrke. Frågorna är förbestämda för att säkra att det är i linje med EU-rätten, men också för att möjliggöra att handläggarna kan ställa och besvara frågor på sitt egna språk – oavsett vilket av de officiella språken det är.

¹⁴³ Artikel 6 i IMI förordningen.

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Vår uppgift är att förbättra möjligheterna för internationell handel med utgångspunkt i öppenhet, klara spelregler och fri rörlighet på EU:s inre marknad.

Målet för vårt arbete är att bidra till en väl fungerande inre marknad, en extern handelspolitik i EU som bygger på frihandel samt ett öppet och starkt multilateralt handelssystem.

Vi förser regeringen med beslutsunderlag, utredningar och yttranden samt deltar i internationella möten och förhandlingar.

Kommerskollegiums Solvitcenter hjälper företag och privatpersoner som stöter på problem med den fria rörligheten. Vi är också värd för flera nätverk med näringslivsorganisationer och myndigheter som syftar till att utveckla förutsättningarna för handeln.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingssamarbete. Det sker bland annat genom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländer i deras handel med Sverige och EU.

Med våra utredningar och rapporter vill vi öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium, oktober 2026. ISBN: 978-91-89742-95-6

Kommerskollegium
National Board of Trade Sweden

Box 6803, 113 86 Stockholm
Telefon 08 690 48 00
E-post registrator@kommerskollegium.se
www.kommerskollegium.se